

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

„...aki a legnagyobb közöttetek, olyan legyen, mint a legkisebb, és aki vezet, olyan legyen, mint aki szolgál.”

(Luk 22,26)

A PRESBITER:

KRISZTUS SZENVEDÉSÉNEK TANÚJA

A TARTALOMBÓL

12

ISTENNEK SZERETETE ÉS A SZENTLÉLEK KÖZÖSSÉGE SZÜCS FERENC IGEHIRDETÉSE

18

MÁTRAHÁZA 2024

22

PRESBITERVÁLASZTÁS Fónyad Dezső írása

Isten ugyanis feltámasztotta az Urat,
és hatalmával minket is fel fog támasztani.
(1Kor 6,14)

IMÁDSÁG

Örökkévaló Istenünk! Te láthatatlan vagy, de annyi módon tetted láthatóvá szeretetedet és hatalmadat ebben a világban! Dicsőítünk teremtett világoddal együtt minden szépségért, rendért. Köszönjük azt, amit látnunk és tudnunk engedsz, és köszönjük azt, amit hinnünk szabad. Legfőképpen azt köszönjük, hogy úgy szeretted ezt a világot, hogy megszülött Fiaid adtad, hogy valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örökéletet vegyen. Köszönjük, hogy a magad Lelkét is adtad és adod nekünk, és ezért nemcsak a magunk erejére támaszkodhatunk. Könyörgünk hozzád szereteteinkért a közelben és távolban. Kérünk, állj meg betegeink mellett, és adj erőt azoknak is, akik mellettünk állnak. Adj vigasztalást a gyászolóknak, szabadulást azoknak, akiket bűnök és szenvedélyek kötöznek meg! Könyörgünk gyülekezeteinkért, egész egyházunkért, hogy Szentlelked megújító ereje által végezhesse szolgálatát. Áldd meg a szeretetotthonok lakóit és dolgozóit, a teológiai akadémiákat és különösen is azokat, akiket most hívsz el a lelkipásztori szolgálatra! Imádkozunk hazánkért, vezetőinkért és különösen is azokért, akiket majd felelős tisztségekre választ az ország népe. Könyörgünk a világ népeinek békeességéért; köszönjük, hogy kezdedben tudhatjuk az emberiség jövőjét és a magunk holnapját. Te ismered mindnyájunk életét; add meg nekünk azt, ami javunkat szolgálja és dicsőségedre való! Jézus nevében kérünk. Ámen.

(Szűcs Ferenc pomázi lelkipásztor imádsága 1980. június 1-jén a Református Egyház félórása című rádiós áhítaton)

Köszönetnyilvánítás

Ezen az oldalon *ÁHÍTAT* rovatunk szokott szerepelni, melyet az Áldás, békesség! alapítása óta PAP LÁSZLÓNÉ Erzsike néni, gyülekezetünk korábbi lelkipásztora írt – kevés kivételtől eltekintve – mindig az újság megjelenése napjának valamelyik napi ígéje alapján. Nemrég azonban azt az üzenetet kaptuk Erzsike nénitől, hogy eljött a búcsú ideje, mert egészségi állapotának romlása miatt a továbbiakban nem

tudja már megírni újságunk számára az áhítatokat.

Szomorú szívvel, de Isten iránti hálával vesszük tudomásul Erzsike néni értesítését, és megköszönjük az Úrnak, hogy Erzsike nénin keresztül mindaddig hűségesen ellátott bennünket igei útmutatókkal; Erzsike néninek pedig, hogy olyan hűséges odaadással figyelt az Úr szavára, és az újságunkban is azt adta tovább, amit az Úrtól hallott.

A gyülekezet felé tolmácsoljuk Erzsike néni jókívánásait, aki levelében ezt írta: „Isten legyen mindannyiuk Megváltó Ura. Köszönöm az együttműködést, s hiszem, hogy mint az Ő egyházának tagjai, továbbra is egyek maradunk Őbenne. Áldás, békesség!”

Mi köszönjük, Erzsike néni! Jó egészséget, gyógyulást kívánunk sok szeretettel, és az Úr Krisztusban való áldott reményiséget! *Puskás Attila* ■

TÁNCZOS KATALIN

AZ ÉN MIATYÁNKOM

Mikor a szíved már csordultig tele,
Mikor nem csönget rád soha senki se,
Mikor sötét felhő borul életedre,
Mikor, kiket szeretsz, nem jutsz az eszükbe,
Ó lélek, ne csüggedj! Ne pusztulj bele!
Nézz fel a magasba, reményteljesen,
S fohászkodj: MIATYÁNK, KI VAGY A MENNYEKBEN!

Mikor a magányod ijesztőn rád szakad,
Mikor kérdésedre választ a csend nem ad,
Mikor körülvesz a durva szók özöne,
Átkozódik a rossz: – Merre van Istene!
Ó lélek, ne csüggedj! Ne roppanj bele!
Nézz fel a magasba, és hittel rebezd:
Uram, SZENTELTESSÉK MEG A TE NEVED!

Mikor mindenfelől forrong a nagyvilág,
Mikor elnyomásban szenved az igazság,
Mikor a Pokol szabadul a Földre,
Népek homlokára Káin bélyege van sütvé,
Ó lélek, ne csüggedj! Ne törjél bele!
Nézz fel a magasba, hol örök fény ragyog,
S kérd: Uram, JÖJJÖN EL A TE ORSZÁGOD!

Mikor beléd sajdul a rideg valóság,
Mikor életednek nem látod a hasznát,
Mikor magad kínlódsz, láztól gyötörve,
Hisz bajban nincs barát, ki veled törődne!
Ó lélek, ne csüggedj! Ne keseredj bele!
Nézz fel a magasba, hajtsd meg homlokod,
S mondd: URAM, LEGYEN MEG A TE AKARATOD!

Mikor a kisember fillérekben számol,
Mikor a drágaság az idegekben táncol,
Mikor a gazdag milliót költ: hogy éljen,
S millió szegény a nincstől hal éhen,
Ó lélek, ne csüggedj! Ne roskadj bele!
Nézz fel a magasba, tedd össze két kezed,
S kérd: URAM, ADD MEG A NAPI KENYERÜNKET!

Mikor életedbe lassan belefáradsz,
Mikor hited gyöngül, – sőt, ellene támadsz,
Mikor: hogy imádkozz, nincs kedved, sem erőd,
Minden lázad benned, hogy tagadd meg ŐT,
Ó lélek, ne csüggedj! Ne egyezz bele!
Nézz fel a magasba, s hívd Istenedet:
Uram, segíts, S BOCSÁSD MEG VÉTKEIMET!

Mikor hittél abban, hogy téged megbecsülnek,
Munkád elismerik, lakást is szereznek,
Mikor verítékig hajszoltad magad,
Később rádöbentél, hogy csak kihasználtak...
Ó lélek, ne csüggedj! Ne ess kétségbe!
Nézz fel a magasba, sírd el Teremtődnek:
Uram, MEGBOCSÁTOK AZ ELLENEM VÉTKEZŐKNEK!

Mikor a nagyhatalmak a békét tárgyalják,
Mikor a béke sehol, csak egymást gyilkolják,
Mikor népeket a vesztükbe hajtják,
S kérde: miért tűröd ezt? ISTENEM, MI ATYÁNK?!
Ó lélek, ne csüggedj! Ne pusztulj bele!
Nézz fel a magasba, s könyörögve szólj!
Lelkünket kikérte a rossz, támad, s tombol...
URAM, MENTS MEG A KÍSÉRTÉSTŐL!
MENTS MEG A GONOSZTÓL!

ÁMEN.

UTÓHANG

S akkor megszólal a MESTER, keményen – szelíden,
Távozz Sátán – szűnj vihar!
BÉKE, s CSEND legyen!

Miért féltek kicsinyhitűek?

BÍZZATOK! Hisz' én megígértem Nektek:
Pokoli hatalmak rajtatok erőt nem vesznek!
Hűséges kis nyájam, ÉN PÁSZTOROTOK vagyok,
S a végső időig – VELETEK MARADOK!

NYILAS ZOLTÁN ESPERES IGEHIRDETÉSE

Higgy Istenben, mert az Úrral van dolgod!

„Azon a napon fölállítom Dávid összedőlt hajlékát, kijavítom réseit, helyreállítom romjait, fölépítem, és olyan lesz, mint hajdan. – így szól az ÚR, aki ezt véghezviszi.” (Ámós 9,11. 12)

Kedves testvérek! Istenünk Igéje bennünket, bibliaolvasó reformátusokat sokszor egy lelki időutazásra visz, miközben saját korunkkal, életünkkel és mindennapjainkkal szembesít.

Ámós próféta a 2700-2800 évvel előtti időkből egy nagy útkeresésnek, az önállóodásnak és sok-sok fájdalomnak a korszakáról beszél. A próféták sokszor úgy hirdetik Isten igéjét, hogy a nagy országra és a nagy királyságra vonatkozó isteni ígéret megszűnt Izraelben. Ez az időszak az északi országrész, Izrael és a déli terület, Júda testvérháborúja, békétlensége, de ennek most még a legelején tartunk.

Salamon király uralkodása óta az északi országrész a legerőteljesebb és legszebb gazdasági előmenetelben van. II. Jeroboám király korát írjuk, amikor a „GDP” az egekben van. Nem lehet kifejezni, milyen nagy előrehaladás, milyen progresszió van Izrael életében, fellendülés, új lehetőségek. Megszűnik egy negyven éves kiszolgáltatottság a szomszédos pogány birodalmak fennhatóságából. Szóval fut a szekér, minden rendben, az ember mégis koldusszegény lesz.

Ebben a könyvben különösen is hangsúlyos, hogy hogyan kapcsolódik egymáshoz a siker és az elbizakodottság, a jólét és a felebarát (honfitárs) iránti érzéketlenség. Érezzük – főleg a felolvasott sorokban –, hogy mennyire megterhelő mindaz, amit Isten a prófétán keresztül elmond, és azt is, hogy Isten mennyire hordozza ebben a szenvedésben magát a prófétát. Ne-

héz nem találkozni ezzel az időszakkal. Nehéz nem észrevenni a sok igazságtalanságot, csalást és büszkeséget, és nehéz nem elfogadni Isten ítéletét, amit ezek a sorok magukban hordoznak. Mert Isten félelmetes Isten.

Kálvin, amikor ehhez a részhez ér, azt mondja, hogy Isten ebben a szakaszban azt akarja elmondani, hogy neked az Istennel van dolgod. Nem a barátoddal, nem a beosztottaddal, nem a szerelmeddel, nem az ellenségeddel, hanem Istennel van dolgod. Hogy Isten az Isten. Azt mondja itt a próféta, hogy az Úr az Ó neve. Szinte mi magunk is megrémülünk e sorok olvasása közben, mint ahogyan egészen bizonyosan megrettent az a nép is, amelyhez szólt. Isten az Isten.

Úgy kezdődik a prófécia, hogy összedől a templom. Püspökeink még visszafogottan beszélnek róla, de egészen bizonyos, hogy nem csak azokkal az üres templomokkal kell majd foglalkoznunk a következő időszakban, amelyek-

ről akár most a hírekben is hallottunk, hogy elvált a torony a hajótól, és vissza kellett bontani a templom tornyát, és lehet, hogy le kell majd bontani az egész templomot is. Emlékszem, teológus koromban Baranyában jártam, és egy

olyan településen voltam, amelynek már nem is volt falutáblája. A házak mellett – amely házakban korábban biztosan volt élet –, nem csak hogy emberes gaz volt, hanem a házakból fák nőttek ki a tető-

kön keresztül. A cserje fává erősödött, és mindenütt gaz és összeviasszag volt. Aztán Pécs környékén megálltunk egy református templomnál, és kijött a gazdája. Egy pécsi tanárember volt, aki megvette a templomot. Nem akarta lebontani, hanem úgy gondolta, hogy a kertjében karácsonyfákat kezd el majd nevelgetni, ezért teleültette fenyőfákkal. Volt tehát egy saját temploma, az egykori református templom.

Ezek a templomok sok helyütt Magyarországon el fognak néptelenedni.

...az Úr az Úr;
Isten az Isten

Mi lesz velük? Majd lebontjuk őket. Rendben. Csakhogy ez a történet nem arról szól, hogy egy elnéptelenedett templomot lebontanak, hanem – szándékosan mondom így, hogy egy kicsit provokáljalak benneteket –, mondjuk, összedől az erdőkertesi templom. Amit most építtettek, amiért most könyörögtetek. Vagy a diósi, vagy a kerepesi. Amit most építettünk fel, amibe oda tettük a szívünket, lelkünket, amit mi faragtunk, aminek minden négyzetcentiméterében ott van a munkánk és az imádságunk – összedől.

Azt mondja Kálvin, hogy itt nehogy azt gondolja az olvasó, hogy a bétheli templomról van szó, ahol az északi, izraeli országrészben a jeruzsálemi templom helyett mutattak be áldozatot, tehát valamifajta vallásos hely volt. Nem. Itt a jeruzsálemi templomról van szó. Ahol Istent imádják, az fog megrendülni, az fog összedőlni, és vége lesz. Tudjuk a történelemből, hogy Krisztus után 70-ben ez megtörténik. Aki járt már Jeruzsálemben a siratófalnál, az tudja, mi maradt belőle. De amikor a mienkről van szó, a tiédrol, vagy éppen arról az álomról, ami még ott van a szívedben, a mi egyházmezejünkben, hogy legyenek templomok...!

Azt mondja Isten: nincs vége. Mert az Úr az Úr; Isten az Isten. Az az Isten mondja ezt, akinek a szavára – itt ebben az igeszében olvassuk –, megrendül a föld. Beleremeg minden. Nemcsak egy kicsit megmozdul, hanem véglegesen összedől. Az az Isten mondja ezt – olvassuk a Nílussal kapcsolatban –, aki megemeli a vizet. A Nílusról szinte mindannyian tudjuk, hogy az egyiptomiak áldásnak tartották, amikor a folyó vize kiáradt, mert a szerves hordalék megtermékenyítette a földeket. Elönt mindent a víz.

Isten nem játszótárs, ezt mondja az ige. Ő az Úr. Ő félelmetes és hatalmas Isten. Kezében van az élet. Azt mondja Isten, hogy Ő olyan hatalmas, hogy ha elbújna előle a tenger fenekén, majd a kigyó mar meg ott. Olyan szent örömmel veszek részt mindig az ökumenikus imahét görögkatolikus meg szerb alkalmán, amikor elmondják az esti vesperást, a 104. Zsoltárt. Abban azt olvassuk, hogy az Isten olyan hatalmas Isten, hogy

még a cethallal is játszódik. Azt mondjuk, milyen aranyos, még a cethalat is meg tudja pörgetni. De ha valaki kinyitja az új fordítású Bibliánkat, ott azt olvashatja, hogy a Leviatánnal játszadozik. A sárkánnyal, avval a mitikus lényvel. A pravoszlávok ezt úgy fordítják, hogy az Úr, aki játszadozik a sárkánnyal, a tekerővel is. Hatalmas Isten, uraknak Ura, királyoknak Királya. Olyan szépen hallottuk tegnap – és hiszem, hogy ez így van –, a 139. Zsoltárból, hogy Uram, „Minden oldalról körülfojtál, kezedet rajtam tartod”.

Most ugyanezeket mondja itt Ámós próféta is: nem lehet Isten elől elbújni. Nem csak arról van szó, hogy Isten átölel, oltalmaz, véd, hanem nem tudsz előle elbújni. Nincs lehetőség elbújni Isten elől. Ha fölmész – azt mondja – a Kármel-hegyére, akkor ott is megtalálalak. Ha lebuksz a víz alá, ott is megtalálalak. Ez nem azt jelenti, hogy Isten utánunk nyúl, és felemel, hanem hogy nem lehet előle elbújni. Nincs olyan hely, ahol Isten elől elbújhatna az ember.

Döbbenetes és rémisztő is egyben, hogy Isten az Isten. Jó ebbe belerendülnünk nekünk is. Meglátni, megtapasztalni, hogy nekünk az Istennel van dolgunk.

Mégis azt olvassuk ebben az igében, hogy ez a nagy, félelmetes, haragvó Is-

ten, irgalmas Isten. Hogyan jutunk el atól az Istentől, aki elől nem tudunk elbújni, a rend, a béke és az áldás Istenéhez? Hogyan jutunk el az Ő dicsőségéhez? Érezzük, hogy nem becsülettel és nem jó cselekedetekkel. Egészen egyszerűen arról szól ez az igeszakas, hogy Isten az Isten. Az ítéletben is Isten! Az ítéletben is Isten, hogy amikor minden elmúlik, amikor nem marad semmilyen kapaszkodó az ember számára, akkor egyedül Ő maradjon. Mert Ő megmarad. Mert lehetetlen, hogy az Isten csődöt mondjon, épp azért, mert Isten az Isten.

Az ember megrémül, Isten pedig újat akar. Számunkra talán furcsa, de az Isten létében valóság, hogy Isten kezdetté teszi a véget. Miért? Azért, mert Isten hűséges Isten. Isten örök szövetséget kötött a népével. Ott dobog a szívünkben és ott halljuk azokat az ígéket, amelyeket Ábrahámnak mondott: „Általad nyer áldást a Föld minden nemzetsége.” Ez az Ő szövetsége. Isten hűséges Isten: „Mert az ÚR igéje igaz, mindent hűségesen cselekszik” – ahogyan a 33. Zsoltárban olvassuk. Az Isten az Isten – hadd mondjam így –, aki betartja a szavát, gyakor és ma is.

Mi nem ilyenek vagyunk. Egyszerű a történet. Isten odaadja tíz igéjét, a tízparancsolatot. Odaadja azt a fajta ren-

det, amit elrendelt népe életére nézve. Néhány pillanat múlva azonban, vagy evvel párhuzamosan – írja Bonhoeffer egy nagyon szép prédikációjában –, a nép purpur szoknyában, táncot járva a bálvány körül ugrabugrál, egy borjuszobrot dicsőít, és azt mondja: „*Ez a te Istened, Izráel!*”. És Isten mégis hűségese marad az övéihez. Bízz ebben! A te Istened megbízható, amit megmondott, az úgy lesz, amit megígért, azt megtartja. Istent az Ő hűsége és irgalma vezeti.

Amikor látja a lázadást, látja az engedtelenséget, látja a paráznaságot, látja azt, hogy úgy élünk, mintha nem lenne nyoma az életünkben az Istennek, akkor int. Ti is tudjátok a nagy intéseit. Ahogy Nátán odamegy Dávid királyhoz, rábök, és azt mondja: „*Te vagy az az ember!*” Tudjátok Jónás történetét – Ámósznak a kortársa –, akit az Úr arra indít, hogy menjen az asszírokhoz, azokhoz, akik majd megtámadják Izraelt, a nagy ellenséghez, és hirdesse a megtérést; és amikor azok hallják az Isten szavát, port szórnak magukra, hamuba ülnek, és még az állatok is böjtölnek. Isten szavára még az állatok is vonyítanak. Vagy ott van Manassénak, ennek a megátalkodott gonosznak a története, aki mindent elkövet, amivel bosszantani lehet az Urat: a paráznaságtól a jóslásig, az okkultizmustól az idegenek imádatáig; de aki, amikor ellenségei karikat húznak az orrába, mégis Istenhez tud fordulni. Vagy a fogság után Ezsdrás, az írástudó, aki felolvassa a nép előtt az Ószövetség igéit, és amikor a nép találkozik az Isten igéjével, bűnbánatra jut. Igen, Isten intései azért vannak, hogy legyen ébredés, legyen megtérés.

És sokszor ott van Isten büntetése, aminek az a célja, hogy tisztulás legyen az ember életében. Ott vannak a nemzedékeken átívelő fogságok, és ott van az áldozatnak a vére. Bevallom, én csak néhány éve értettem meg – nem teológiailag, hanem mélységében –, hogy Isten miért beszél az áldozat vérééről úgy, mint ami engesztelést szerez. Mózes harmadik könyvében Isten világosan kijelenti ezt, nem is olyan régen Pomázon is felolvastam: „*Mert a test lelke a vérben van, és én az oltárra adtam azt nektek, hogy engesztelést szerezzen ér-*

teket. Mert a vér a benne levő lélek által szerez engesztelést.” (3Móz 17,11) A vér az engesztelésről szól. Az áldozat vére szerez engesztelést az oltáron, itt pedig még az oltár is összedől. Egészen egyszerűen arról szól Isten ígéje, hogy az adósságot ki kell fizetni, vezekelni kell. És mi nem tudjuk, nem akarjuk és nem is mondhatjuk másképpen, mint hogy ez Jézus Krisztus, a mi megváltónk, aki ezért adja az életét, ezért adja az Ő vérét értünk, hogy engesztelést szerezzen az élő Istennél.

Belesajdul a szívünk, hogy még ez is kevés. Ez sem kell. Olyan nagy a közömbösség, az elutasítás, a lázadás, Ámósz korában és ma is?

Isten kiválasztott, és a hit bizalmát adja, az engedelmes, odaszánt életet, hogy válaszoljunk az Ő hűségére. Megrostál, összerazzi a mi életünket, kifújja belőle a pelyvát – ahogyan az 1. Zsoltárban olvassuk –, de újat teremt.

Istennel van dolgod. Azzal az Istennel, aki az ítéletben is Isten, azzal az Istennel, aki kegyelmes Isten, azzal az Istennel, akire rábízható az életedet. Higgy benne! Ez a mi hitvalló keresztyén életünk, a Krisztus szerint való formálódásunk, az Ő képének felöltése önmagunkra.

Higgy Istenben! Minden ítéletében, és az örömteli percekben. Higgy Istenben, mert avval az Úrral van dolgod, aki neked is bemutatkozott. Sőt akkor szólt, amikor te felelni sem tudtál neki. Legtöbbünk életében ez így van. Nekem is így volt. Amikor 1975 decemberében elvittek az őrszentmiklósi templomba megkeresztelni, akkor így hangzott az élő Isten ígéje: „*Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön.*” Annak az Istennek az ígéje hangzott, aki így szólt felettem: „*Ne félj, mert megváltottalak, neveden szorítottalak, enyém vagy!*”

Testvéreim, amikor szárnyal a GDP, vagy amikor minden megrendül körülöttünk, a hit bizalma, az engedelmes-ség, az odaszánt élet, az Isten hűségére adott válaszuk az, ami megtart bennünket. Ámen.

(Az igehirdetés elhangzott 2024. február 17-én az egyházmegyei presbiteri csendeshét záró istentiszteletén, Mátraházán) ■

SZENCI MOLNÁR ALBERT XXIX. ZSOLTÁR (részlet)

Az Úr szava megzendöl,
Az vizeken megdördöl,
Mennydörgő dicsősége
Elhat az nagy tengerre...

Az Úrnak szava széjjel
Sebes tűzlángot lövell,
Az pusztát megrettenti,
Az Cadést megrendíti.
Az Úr szava úgy megzendül,
Hogy az szarvas idéltent szül,
Nagy harsagásától annak
Az erdők fölszakadoznak.

De az ő templomában,
ő hívei mindnyájan
Hirdetik nagy erejét,
Beszéli dicsőségét.
Az Úr ült az özönvízen,
Mint bíró ítélőszéken,
Az Úrnak ő királysága,
Örökké megáll országa...

SZIKSZAI BÉNI

A semmi ígérete

Lesz-e, ki elmondja
az új nemzedéknek:
Ez Isten a mi Istenünk,
Mindhalálig Ő vezet minket?
Lesz-e, ki felírja házának falára:
Ő az Úr a földön égen,
és Ő törli el bűneinket?
Maradnak-e fiak utánunk,
akik Atyjukként ismerik Őt
Az örök jót-tevőt?
Vagy csak kövek?
Állok, nézek és pusztá vesz körül.
Terül mohó, sivár sivatag.
És ahogy szemem a semmibe néz
(Hitemet ostromolja az ész!)
A semmiből hang zendül felém,
Elém tárul az élő Ige,
És szívembe béke árad:
Isten a kövekből is
Támaszthat
Fiatat Magának!

(1974.06.15.)

PÁLYI PÉTER LELKIPÁSZTOR

Az Anyaszentegyházról

Vannak dolgok, amelyek olyan magától értetődően vannak jelen az életünkben. Nem is szoktunk elgondolkozni azok létezése felől. Pedig szinte csoda, hogy vannak és szolgálnak minket. Egy ilyen dolog például az Anyaszentegyház. Oly természetes dolog, hogy van, és mi ott lehetünk alkalomról alkalomra az Anyaszentegyház eseményein.

Persze hogy van! Hiszen jól tudjuk, hogy Jézus alapította azt. A Mt 16,18-ban mondja Jézus: „...ezen a kősziklán építem fel az én anyaszentegyházamat.” Tévedés ne essék, itt az a kőszikla nem Péter apostol, hanem az a hitvallás, amit ő kimond: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.” De a lényeg most az, hogy Jézus hozta létre az Anyaszentegyházat, s a Jelenések Könyve alapján tudjuk, hogy az Úr figyel is az életét. Hét gyülekezet életéről, jó és rossz dolgairól számol be ott János apostolnak.

Tehát az Anyaszentegyház létezik, mert Jézus akarja, hogy létezzen. De vajon miért alapított Anyaszentegyházat Jézus, miért őrzi azt meg évszázadokon, – ma már mondhatjuk – évezredekken keresztül? Mert őrzi, ezt tapasztaljuk. Mikor bajban van, mindig megsegíti, hol éberedéssel, s ha kell, anyagiakkal is.

A történelem során hányszor akarták már az Anyaszentegyházat felszámolni, eltüntetni. Hányszor próbálták bebizonyítani, hogy a Krisztus egyházára nincs szükség. Egy ilyen időszaknak vagyunk most mi is az elszünetedő, ahol az alapvető értékek és evidenciák megkérdőjelezésével, ravaszul támad a Sátán (ne ölj, ne lopj, ne paráználkodj, férfi vagy nő stb.) Az embernek mindent szabad, nincsenek korlátok, mi vagyunk önmagunk istenei, mondják és hirdetik.

A kommunizmus negyven éve alatt, egyenesen üldözték a Krisztus egyházát, kiváló gondolkodóit deportálták, félretették, nem egyszer megölték. Mégsem az lett, amit a kommunisták vártak ettől, hogy majd elhal és megszűnik. Helyette a kommunizmus halt el és szűnt meg, s az Anyaszentegyház él és virul ma is. Egyáltalán nem magától értetődő ez. Bár felekezeti megosztottságban él, de ha végiggondoljuk, ez is segíti fennmaradását, mert több szervezetet kellene egyszerre megsemmisíteni, ami nehezebb, mint egyvel elbánni, mégis létezik, és létezni is fog, mert be kell töltsse azt a feladatot, amiért Jézus létrehozta. Ez pedig

nem más, minthogy hirdesse a világban Isten létezését, bármilyen körülmények között.

Minden templomtorony, minden harangszó, minden ünnep, minden nyilvános megjelenés azzal szembeníti a hívó és hitetlen embert, hogy Isten létezik. Istenről nem lehet elfeledkeznie

senkinek. Ahol keresztyén egyház létezik, mindegy milyen felekezetű, ott Istenről mindenki tud, ott senki nem mondhatja, hogy ő nem hallott Istenről.

Igen, ez az Anyaszentegyház alapvető feladata, ezért alapította Jézus. Ahol keresztyén egyház létezik, senki nem mondhatja: „Én az élő Istenről nem hallottam soha.” Tudja ezt

nagyon jól a Sátán is. Támadja is a keresztyén egyházakat. Eltüntetni nem tudja, hát megpróbálja lejáratni azokat. Lejáratni, s ezzel elérni azt, hogy legalább ne vegyék az emberek komolyan azt az üzenetet, amit beleszórt a világba az Anyaszentegyház léte, hogy Isten létezik. S ha lehet, azt az üzenetet se hallják meg, amit az Anyaszentegyház hirdet: Isten szeret téged, s mindent megtesz azért, hogy te üdvözülj. Gondot visel rólad, áldozatot vállal érted, körülvesz szeretetével. S neked nem kell semmi más tenned, csak elfogadni ezt a nagy szeretetet, s viszontszeretettel felelni milderre.

A keresztyén egyházak létezése ebben a világban a legnagyobb Isten-bizonyíték. S hogy nem csak létezik, de az Úr üzeneteit is közvetíti, ez Isten szeretetének nagyságát mutatja irántunk. Ne legyünk közböcsök ilyen nagy szeretet iránt! Emellett igazán el lehet köteleződni! S mondom a magam tapasztalatából: „Érdemes is!” ■

Pályi Péter bizonyságátétele

Amint azt talán a gyülekezet is tudja, lelkipásztor voltam Kisorosziban, előtte pedig Leányfalun, az öregotthonban. Arról szeretnék bizonyóságot tenni, hogy engem egész életemben az Úr vezetett.

Tizennégy éves voltam, amikor először megszólított az Úr. Összetörte a szívemet. Emlékszem, fönt ültem a dunabogdányi templom karzatán – ahol édesapám volt a lelkipásztor –, és nagyon sírtam. Amikor először találkoztam Istennel igazán, nagyon sírtam. Aztán ígét is adott az Úr, a Példabeszédek könyvének 3. fejezetéből az 5-7. verseket: „*Bízzál az Úrban teljes szívből, és ne a magad eszére támaszkodj! Minden utadon gondold rá, és ő egyengetni fogja ösvényeidet. Ne tartsd bölcsnek önmagadat...*” Ezekkel az igékkel indultam az életnek, és igyekeztem az Úr szava szerint járni.

Bennem volt mindig, hogy lelkipásztor szeretnék lenni, de az első időben az Úr ezt nem engedte meg, hanem a bátyám után küldött a Budapesti Műszaki Egyetemre, amit el is végeztem. A Műszaki Egyetem elvégzése után mérnősültem, megszülettek a gyermekeim, és tíz évig mérnökként dolgoztam. Az Úr eközben állandóan azt mondta nekem, hogy téged várnak az öregek. Menj a teológiára. Akkor még megvolt az a lehetőség, hogy be lehetett iratkozni levelező tagozatra, így elmentem. A fiammal együtt kezdtük az első évet, ő elsős volt az általános iskolában, én meg elsős voltam a teológián. Az Úr pedig mindig mondta nekem, hogy téged várnak az öregek.

Arra készültünk a feleségemmel együtt, hogy talán majd Tolnába, Baranyába kerülünk, egy kiöregedő gyülekezetbe, ahol várnak bennünket az öregek. A feleségem is elvégzett még a Műszaki Egyetem után iskolákat,

pont azért, hogyha ott leszünk, legyen munkahelye, hiszen bárhova kerülünk, egy tanárra, tanítóra biztosan szükség lesz. De az Úrnak nem ez volt a terve velünk. Neki az volt a terve, hogy Leányfalura kerüljek az Idősek Református Szeretetotthonának az élére. Ott voltunk tizennyolc esztendőn keresztül, amikor aztán nyugdíjba ment Kisorosziból *Makkai Lilla* lelkipásztor, és az esperes úr megkért, hogy helyettesítsem őt, amíg nem lesz lelkésze a gyülekezetnek. A helyettesítések során aztán megismert a gyülekezet, és az egyik presbiteri gyűlésen megkérdezték tőlem, nem akarok-e Kisorosziban lelkipásztor lenni. Azt mondtam, hogy ha az Úr is azt akarja, akkor igen.

És az Úr azt mondta nekem igeolvasás közben, hogy ezt a poharat neked kell kiinni. És valóban, ott volt ez a

pohár. Mert amikor odakerültem, akkor a gyülekezet kasszájában alig volt több húszezer forintnál. Viszont az asztalon ott sorakoztak a kifizetetlen számlák, összesen kétszázezer forintnyi tartozás, amelyeket sürgősen be kellett fizetni, különben kikötik a villanyt, a gázt és mindent. Szétküldtünk a gyülekezetben ötven levelet azzal a kéréssel, hogy sáfársági napot tartunk, jöjjenek a testvérek, és egy borítékban mindenki annyi pénzt tegyen le az Úrsztalára, amennyit tud. Kétszázöt ezer forint gyűlt így össze. Nem több, nem is kevesebb, mint amennyi kellett. Ki tudtuk fizetni a számlákat. A gyülekezet presbiteri azt mondták, hogy ebben az évben nem decemberben fogjuk befizetni az egyházfenntartói járulékot, hanem az év elején, így tudott elindulni a gyülekezet.

Tudnék mesélni, mennyi minden csoda történt ott Kisorosziban. Tizenegy évig voltam ott, aztán eljöttem nyugdíjba, mert az Úr azt mondta, hogy amit neked itt el kellett végezni, azt elvégezted. Ezzel az üzenettel a szívemben hagytam ott békességgel a kisoroszi gyülekezetet. Persze visszajárunk, de sajnos már csak temetésekre. Azokat a gyülekezeti tagokat temetjük, akik aktív tagjai voltak a gyülekezetnek, és ha kapunk ilyen értesítést, akkor visszamegyünk.

Az Úr – ahogy az igéjében ígérte – mindig vezetett engem az utamon, így mindig jó döntéseket tudtam hozni, és jók voltak a döntéseim, amikor az Úrra hallgattam. Ezért ajánlom mindenki másnak is, hogy járjon az Úrral. Köszönöm, hogy meghallgattak.

(Elhangzott 2024. február 14-én, a pomázi evangélicizációs istentiszteleten) ■

Goldbergerné Müller Margit bizonyoságtétele

Szeretném megosztani veletek azt a sok-sok csodát, amit életem hatvan éve alatt az Úr tett velem. Most, hogy így visszagondoltam, annyira jó volt felidézni mindent, és Isten csodáin ámuldozni.

Egy Tolna megyei községben születtem sváb családban. A felmenőim között sok hívő ember volt, tehát igen kegyelmes körülmények közé születtem, ráadásul az édesapám is megtért a háború utáni ébredésben, és a szüleim már úgy választották egymást, hogy az Úréi. Heten vagyunk testvérek, én vagyok a legidősebb. Akármilyen szerényen éltünk, apukám biztos volt benne, hogy aho-va az Úr báránykát ad, a legelőt is meg fogja adni, tehát gondoskodni is fog erről a sok gyerekről.

Édesapám evangélikus, anyu református, így az evangélikus gyülekezetbe, néha pedig a református gyülekezetbe jártunk. A lelkész felesége, amikor a teremtésről tanultunk, úgy hozzátette, hogy hát ez csak amolyan mese a Bibliában. Azért a helyi lelkész ellátott minket evangéliumi könyvekkel. Nagy élményem volt például a „Nyomok a hóban” című könyv, amiből arra tanított az Úr, hogy a szeretet és a megbocsátás hogyan úzi ki a félelmet. Tehát sok minden jó irányba befolyásolta az életemet, gyermeki hitem volt. Tévénk nem volt, így sokat olvastam.

Hetedikes korom körül aztán nálam is elkezdődött a lázadó korszak, és jöttek a bajok, kezdődtek a támadások a gyermeki hitem ellen. Az iskolában az evolúcióról, az ősröbbanásról tanultunk, és arra jutottam, hogy hát akkor tényleg nem igaz, amit a Biblia mond a teremtésről. Valahogy a tanárainknak több bizalmat szavaztam, mint saját hívő szüleimnek. Gondoltam, hogy mégiscsak he-

gesztő az apukám és háztartásbeli varrónő az édesanyám, csak jobban tudják a tanárok. Ez nagy megingást jelentett a hitemben. Kezdtém szégyellni, hogy a családom hívő, ilyen sok gyerekkel. Egyszer aztán megmondtam édesapámnak, hogy én többet be nem teszem a lábamat a templomba. Hála Istennek, ez egy be nem tartott ígéret lett.

Sokáig dacoltam az Úrral, de Ő mindvégig hűséges maradt. A helyi gimnáziumba jártam, és kezdtem bulikra járni, kipróbáltam a cigit, piát, próbáltam idomulni a kortársaimhoz. De az Úr nem engedett el. A szüleim imádsága, meg az Úr kegyelem-védőhálója sok rossztól visszatartott, és egyáltalán nem leltem örömet ezekben a dolgokban.

A gimnázium harmadik éve után kaptunk egy meghívást Németországból. Egy evangélikus nyaralóba mehettünk a szünidőben egy-két hétre, ahol a keresztanyám férje dolgozott, és mivel én némmel szerettem volna továbbmenni a főiskolára, a német nyelv kedvéért csak beültem az áhítatokra. Isten ígéjét hallottam újra, és nagyon beszélt hozzám keresztanyám és férjének a házassága is. Ők viszonylag idősen kapták meg egymást az Úrtól, és nyilvánvaló volt, hogy ott van az életükben harmadikként az Úr is. Minden este áhítatot tartottak, melyeken a húgom aktívan részt vett, ő már hívő volt akkor, én meg csak ültem szép csöndesen. Eltelt a nyaralás, és én úgy jöttem haza, hogy úgy néz ki, mégiscsak van Isten.

Elhatároztam, hogy elő fogom venni a Bibliát, hogy újra olvasgassam, és ekkor a helyi evangélikus lelkész lánya felkeresett, hogy holnap kezdődik egy ifjúsági tábor Gyenesdiáson, nem mennék-e el vele. Pedig már évek óta nem láttak a templomban. Erre betoppan, és engem készen talált arra, hogy elmenjek. Ezen a gyenesdiási ifjúsági csendeshéten aztán kezelésbe vett az Úr, és elindultam az Isten felé közelítő utamon. A gimnázium negyedik évében már magunk tartottunk ifit mi fiatalok.

Aztán felvettek a külker főiskolára, és Budapestre kerültem. Rögtön gondja volt rám az Úrnak, mert egy vasutas nagybácsi feljött velem, és azt mondta, hogy mutat nekem néhány hívő gyülekezetet Bu-

dapesten. Legelőször a pasaréti református gyülekezetet mutatta, és engem ott megszólított az Úr. Mondtam Konrád bácsinak, hogy nem is akarok több templomot megismerni, ez jó lesz nekem. Így lett otthonom Pasarét, az a gyülekezet, ahol az egyházi és a felesé-

ge a szüleim barátai voltak. Így kaptam egy pótcsaládot és egy lelki otthonot ebben a gyülekezetben, a kollégiumban meg jó kis szobatársakat.

Itt még belementem egy együtt járásba egy külföldi diákkal. Úgy gondoltam, hogy majd én segítek neki Isten megtalálni. De az Úr könnyörült rajtam, és hamar kivezetett ebből a zsákutcából.

Elkezdtem járni a gyülekezet ifijébe, és amikor röviddel ezután bekövetkezett apukám váratlan halála

egy traktorbalesetben, már volt hitem arra, hogy az Úr vigasztaló igéit a szívembe zárjam. Segítségünkre volt anyukával, hogy a temetés napján a 103. Zsoltárból volt a napi ige, és így tudtuk, hogy az Úr megváltja az én hívő édesapám életét a sírtól, kegyelemmel és irgalommal koronázza meg. Olyan jó volt az örök élet reménységével megállni e tragédia mellett.

Meghívták az ifinkbe *Alföldy-Boruss Dezsőt*, aki a teremtés és evolúció témában tartott előadásokat. Az Úr elém tárta, hogy a teremtésnek sokkal több bizonyítéka van, sokkal logikusabb, és hogy az evolúciós elméletnek micsoda ellentmondásai, hiányosságai, logikátlanságai, hazugságai vannak. Nagyon nagy öröm volt megerősödni abban, hogy igenis teljesen hihetek a Bibliában, még a Teremtés könyvében is.

A külker főiskola harmadik évében kérdezni kezdtem az Urat, hogy ezzel a magam választotta külkeres szakmával mit fogok tudni kezdeni falun; ha pedig itt kell maradnom Budapesten, hol fogok lakni, milyen lesz az életem. Elkezdttem imádkozni azért, hogy rendelkezjen ki számomra az Úr valami lakhatási lehetőséget. De Isten jobbat tervezett. Szólt valaki a gyülekezetből, hogy kötnék-e el tartási szerződést a gyülekezetünk egyik presbiterének özvegyével. Így kezdődött el közös kis életünk Klári nénivel. Ez a néni amolyan tábornok típusú néni volt, úgyhogy amit anyukám nem tudott a nevelésben elérni a konok lányával, azt ez a néni elérte. Sokat nevelődtem általa.

Az államvizsga után felvettek dolgozni oda, ahol gyakorlaton voltam, így lett tíz évig munkahelyem a Konzumex Külkereskedelmi Vállalat. Az ige hirdetések meg az ifink nyári csendeshetei által folyamatosan erősödtem, növekedtem a hitben, de nem volt üdvbizonyosságom. Újra és újra kételyek ébredtek bennem, hogy biztosan az Úré vagyok-e, hiszen nem szolgálok neki teljes szívvel, nincs minden időm, minden tagom odaszánva neki. A hiányokat

láttam magamban, meg azt, hogy nem is vagyok olyan nagyon bizonyágtévő, nem olyan, mint amilyennek lennem kellene. Aztán egy januári imahét egyik alkalmán ezt az igét olvasta fel a lelkész: „*Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre. Mindez pedig Istentől van, aki megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát. Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgyhogy nem tulajdonította nekik vétkeiket, és ránk bízta a békéltetés igéjét. Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg Istennel! Mert azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.*” (2Kor 5, 17-21) Ott értettem meg, hogy Isten szinte könnyörög, hogy béküljek meg vele. Ez az ige muzsikált a szívemben hazafelé. Amikor hazaértem, Klári néni valami kimit nézett, és akkor én a konyhában leborultam, és elmondtam: Uram, akkor most... most akarok megbékélni veled! Ami úgy eszembe jutott, elmondtam neki bűneimet, és megköszöntem, hogy megbékél-

tetett önmagával a Krisztusban, és nem tulajdonítja nekem a bűneimet, hogy bűnné tette Krisztust értem, és én Jézus Krisztus igazsága lehetek Őbenne. Belevestem a Bibliámba, hogy „1987. január 17.: megbékéltem az Istennel”. Most már egészen biztos voltam abban, hogy az Úré vagyok. Így történt, hogy utána már nem kellett az üdvbizonyosságomban bizonytalankodnom és emiatt aggódalmaskodnom.

Közben Klári néni egyre betegobb lett, elkezdett szédelegni, mindig esett-kelt, már nem lehetett egyedül hagyni. A munkahelyemtől fizetés nélküli szabadságot kértem, és három hónapra otthon maradtam vele. Csodálatos volt megélni, hogy ez a vallásos néni, akiért annyit imádkoztam a hét év alatt, végre igazán elhitte, hogy tényleg szeretem őt, és nem a lakása a legfontosabb nekem, hanem ő maga. Elkezdődtek, úgy mond, a mézesheteink Klári nénivel. Például megengedte, hogy evangéliumi könyveket olvassak föl neki, és egyszer eljött a lelkészünk is látogatába.

Aztán jött a krízis, kórházba került. Ott üldögéltem mellette a kórházban, és Isten úgy időzítette, hogy

bár senkije nem lakott Magyarországon, de a fia és az egyik unoka pont itthon voltak azon a héten, így nem voltam egyedül a döntésekkel. Azon a hajnalon, amikor telefonáltak a kórházból, hogy meghalt Klári néni, az Úr olyan nagy örömet adott nekem, mert az volt a napi ige, hogy „Az én juhaim hallgatnak a hangomra, és én ismerem őket, ők pedig követnek engem. Én örök életet adok nekik, és nem vesznek el soha, mert senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből. Az én Atyám, aki nekem adta őket, mindennél nagyobb, és senki sem ragadhatja ki őket az Atya kezéből.” (Jn 10,27-29) Utólag tudtam meg lelkipásztoromtól, hogy azon az utolsó beszélgetésen ez a presbiter özvegy már nem a családjáról akart beszélgetni, vagy másról, hanem hogy hogyan kaphatna új életet Istentől, hogyan kaphatná meg minden bűnére az Úr bocsánatát. Ez volt a közös imádságuk, nekem pedig azt a bizonyosságot adta az Úr azon a napon az ige által, hogy Klári néni már senki sem ragadhatja ki az Úr kezéből. Ilyen csodálatos véget ért a mi történetünk.

Utána az Úr újra beleállított a szolgálatba. Németül tolmácsoltam a gyülekezetben, és az Ethosnak fordítottam cikkeket. Így adott az Úr egy új munkahelyet az Ethos újságnál újabb tíz évre.

Elvégeztem egy gyermekmunkás tanfolyamot a Vasárnapi Iskolai Szövetségénél, és a gyerekek felé fordította a figyelmemet. Akkor kezdtem hordani a falumbeli gyerekeket és cigánygyerekeket VISZ táborokba, Biatorbágyra és a Kispest-Rózsa téri gyülekezet szentendrei táborába.

Közben újra meg újra előjött az életemben a társkérdés, de az Úr mindig azt mutatta, hogy várjál. És én vártam. Kitöltötte az életemet a sok szolgálat, munka. Ekkor vala-

mi türelmetlenség vagy hősöködés, vagy nem tudom mi okból, megint egy vakvágány következett. De az is lehet, hogy az Úr akart meglekésztetni a büszkeségem miatt, mert hát én milyen szépen, tisztán várom az igazit, akit majd az Úr ad. Megint elkezdődött egy rossz kapcsolat, együtt járás, most egy börtönviselt fiatalemberrel. Bár intettek és az ige is óvott, de én ráhúztam mindenféle ígéretet a Bibliából: akit az Isten megtisztított, azt te ne mondd tisztátlannak; meg idéztem anyukámnak a Filemonhoz írt levelet, hogy aki eddig haszontalan volt, most hasznos. Bebeszéltem magamnak, hogy ebből jó fog kisülni. Aztán utólag, hosszú-hosszú nyűglődés után rájöttem, hogy ennek a fiúnak a zárkatársa ugyan tényleg megtért, de ő csak leutánozta. Ő nem volt megtérve. Szinte nem tudtam kiszabadulni ebből a kapcsolatból, de az Úr segített, és maga vetett véget neki.

De még ezt is felhasználta az Úr, hogy jót készítsen számomra. A gyülekezetünk egy drága, idősebb szolgáló testvére gyermekmunkást keresett a cigánymissziós szolgálatukhoz, és azt mondta, hogy ő rám gondolt. Először azt mondtam neki, hogy Lala, száz jobb gyermekmunkás van a gyülekezetben, keressetek valaki mást.

De nekünk pont te kellenél! – mondta, és még azon az úton megkérte a kezemet. Derült égből villámcsapásként ért. Nem is mentem volna hozzá feleségül, hogyha az előző vakvágány által Isten nem mutatta volna meg, hogy mik az igazi értékek, így hamarosan felismertem, mennyire egy hullámhosszon vagyunk az Úr szolgálatában. Egy nagyon szép házasságot adott nekünk az Úr. Kilenc évig lehettem a felesége, amikor az Úr hazavitte ezt az idős, beteg szolgáját.

Sokat mesélhetnék a csodákról, amiket átéltem vele az Úr szolgálataiban és a betegágyánál is, a hosszú kórházi tartózkodások alatt. Azon a napon, amikor hazavitte őt az Úr, egész Budapest zúzmara-díszbe volt öltözve, és az volt a napi ige, hogy „Most bocsátod el, Uram, szolgádat beszéded szerint békességgel, mert meglátta szemem üdvösségedet” (Lk 2,29-30).

Közben az Osztrák-Magyar Európa Iskolában kaptam egy jó munkát, oda vezetett az Úr. Továbbra is nagyon kitöltött életem volt, így a nagy családomban, a cigánymissziós szolgálatban, az iskolai nyüzsgésben három és fél évig eszembe se jutott újra férjhez menni. De akkor egy vasárnapi istentiszteleten valami elgondolkoztatót. Amikor hazamentem, leborultam az Úr előtt, és azt mondtam, hogy Uram, nekem olyan jó volt ez a kilenc év Lalával. Ha kedves előttem, én úgy szeretnék megint férjhez menni valakizhez, hogyha segítőtársa lehetnék a Te követésedben. Hihetetlen, de két nap múlva csöngött a telefon, és egy szinte ismeretlen férfi hívott fel: Goldberger Gábor vagyok, szeretnék egy kicsit jobban megismerni. A cigánymisszióból egy picit azért már ismertük egymást, és a pótapukám akkor már itt lakott vele szemben Pomázon. Ennél a házasságnál már nem kellett konkrét ige, mert az Úr egyszerűen megmutatta, hogy ezt Ő készítette. Tényleg egy hullámhosszon vagyunk az Ő szolgálatában, az Ő követésében, és most így a Házasság Hete alkalmával csak azt tudom mondani, hogy nagyon jó találmanya az Úrnak a házasság, melyben együtt lehet szolgálni az Urat.

Egy igével szeretném zárni, amit most vasárnap helyeztem a szívemre az Úr, Náhum próféta ítéletes könyvéből a kegyelem egy kis csodaigéje: „Jó az ÚR! Oltalom a nyomorúság idején, gondja van arra, aki hozzá menekül.” (Náh 1,7)

(Elhangzott 2024. február 15-én, a pomázi evangélicizációs istentiszteleten) ■

SZÚCS FERENC IGEHIRDETÉSE

Istennek szeretete és a Szentlélek közössége

A Református Egyház félórása a rádióban 1980. június 1-én. Igét hirdetett SZÚCS FERENC pomázi lelkipásztor, a budapesti Teológiai Akadémia spirituálisa.

„Abban nyilvánul meg az Isten szeretete irántunk, hogy megszületett Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk általa. Ez a szeretet, és nem az, hogy mi szeretjük az Istent, hanem az, ahogy Ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért. Szeretitek, ha így szeretett minket az Isten, akkor mi is tartozunk azzal, hogy szeressük egymást. Isten soha senki sem látta: ha szeretjük egymást, az Isten lakik bennünk, és az ő szeretete lett teljessé bennünk. Abból tudjuk meg, hogy benne élünk, és ő mibennünk, hogy a maga Lelkéből adott nekünk.” (1János 4,4-13)

Kedves Testvéreim! Régtől fogva Szentháromság vasárnapjának szokták nevezni az egyházban a pünkösd utáni vasárnapot. Az a hitvallás fejeződik ki ebben, hogy mi az Igéből az egy, örök Isten úgy ismertük meg, mint három személyt: Atyát, Fiút és Szentlelket. Valamikor kemény harcok tüzeiben fogalmazódott meg ez az emberi értelmünket felülhaladó hitvallás. Védelmében olykor igazi tűz, máglyatűz is lobbant. A kor, amelyben mindezt természetesnek tartották, talán szolgál némi magyarázattal, de a vallási türelmetlenségre, a gyűlöletre semmiképpen sincs mentség. Annál is inkább így van ez, mert ez az ősi, egyszerű hitvallás, amelyben János apostol vall az Atyáról, a Fiúról és a Lélekről, egészen más hangnemben íródott: a szeretet hangnemében. Ezt a hangot mindnyájan értjük, akármennyi különbség legyen is közöttünk, bármilyen nyelven beszéljünk is. Azért, mert ez a min-

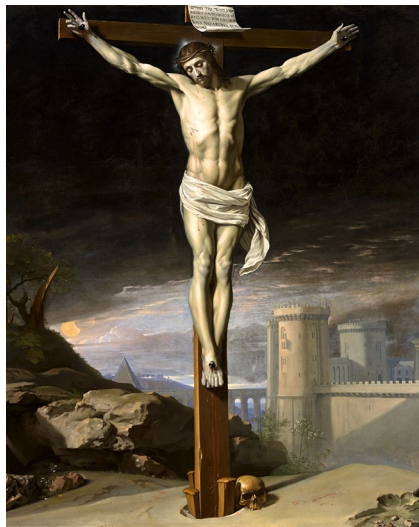
denség alaphangja, amelyre minden és mindenki ráhangolódhat, mint a zenekar különböző hangszerei az előadás kezdetén teszik, különben káosz, zűrzavar lenne. Ilyen hangot üt meg ez az Ige is. Nem kezd elvont, élettől idegen fejtegetésekbe a Szentháromság titkáról, de a legfontosabbat elmondja róla azzal, hogy Ő a szeretet. Eszerint a szeretet nem csupán valami itt, a világban, hanem Valaki, akinek személyes hatalmában van benne az egész teremtett mindenség és egyen-egyenként az életünk. Ő nem úgy van jelen a világban, hogy értelmünk kikutathatja, tetten érheti, hogy azután ismereteink tárgya legyen. Ezért mondja az apostol: Isten soha senki sem látta. Titkaiba még kevésbé látunk bele. Mégis van egy hiteles istenkép: a Fiú, a názáreti Jézus. Pál apostol szavai szerint „Ő a láthatatlan Isten képe”, aki visszatükrözi az ő dicsőségét. A Biblia első lapja arról beszél, hogy ezt a kiváltságot a teremtésben Isten az embernek szánta. Így olvassuk: „Megteremtette Isten az embert a maga kép-mására, Isten képmására teremtette; férfivá és nővé teremtette őket”. Az ember – a másik emberrel közösségben – a legbensőbb szeretet kapcsolatában tükrözhetné Isten képmását. Azt a tökéletes harmóniát és boldogságot, amely a Szentháromság Isten szeretetében megvan. Azt a tökéletes egységet, amelynek a tükörképe az egy testté létele lehetne. De vajon nem lettünk-e torz tükörre? Elhidegedett, közönyös szívek, darabokra hullott házasságok és barátságok, egyének és népek önzése, felelőtlensége nem

az ellenkezőjéről beszél-e? – Pál apostol egyszer egy nagyon különös jelzót használ Istennel kapcsolatban: boldog Isten. Elgondolkoztató, hogy a „boldog” szó nemcsak egy emberi érzést, lelki állapotot fejez ki, hanem a szent és örök Isten tulajdonságát is. Igen, Ő valóban boldog, mert Ő önmagában is a teljes és hiánytalan szeretet. Belőle semmi sem hiányzik, ezért tudja adni nekünk boldogan, áldozatos szeretettel azt, amire nekünk van szükségünk. Nem az a szeretet, hogy mi szeretünk – fordítja meg a sorrendet az apostol –, hanem az, hogy Ő szeretett minket. Ezért kifogyhatatlan energiaforrás a szeretet. Övé a kezdés, mienk már csak a folytatás. Vagy másképpen szólva: ha jó szögben állunk vele szemben, akkor tükrözhetjük az ő szeretetét, és részesedhetünk az ő boldogságában. Egy jézusi mondás szerint ugyanis „nagyobb boldogság adni, mint kapni”. Ennek az ellenkezőjét jól szemlélteti a tékozló fiú példázatában az idősebbik fiú magatartása. Amikor öccse hazatér, és az apja ünnepi vacsorát készít örömeiben, akkor ő sértődötten kívül marad. Amikor a boldog apa biztatja,

hogy „fiam, örülnöd kellene”, akkor a hideg, keserű válaszból kiderül, hogy ez a fiú sem az apját, sem a testvérét nem szereti. Az öccséről csak úgy beszél, hogy „ez, a te fiad”, apjának pedig szemrehányást tesz azért, hogy mellette robotolta le az életét, de – mai kifejezéssel élve – nem volt magánélete, pedig ő szeretett volna barátaival mulatni. Ez a fiú ott él egy boldog apa közelében – boldogtalanul. Élvezi az otthon minden külső áldását, de nem itatódik át az otthon lelkiületével, a szeretettel. Enélkül pedig mindennel elromlik az ember kapcsolata. A munkával, mert teherre, nyűggé válik az, amit nem szeretünk csinálni. A környezetünkkel, mert miért óvjuk azt, amit nem szeretünk, és nem érzünk a magunkénak. A körülöttünk élőkkel, mert nem tudunk figyelmesebbek, türelmesebbek lenni egymáshoz. De még magunkat sem tudjuk igazán és jól szeretni. Bizonyára erre gondol a költő is, amikor így imádkozik: „Békíts ki magaddal s magammal!” Hisz mennyire nem magától értetődik az sem, hogy elfogadom önmagam, és jó gazdája vagyok a testemnek és lelkemnek.

Isten szeretetét pedig nemcsak vizsonozni nem tudjuk, hanem még megérezni is nehezen. Ezért szólítja fel a zsoldár Isten népét: „Érezzétek és lássátok meg, hogy jó az Úr, boldog ember az, aki őbenne bíz!” Nemcsak a bajban, betegségben nehéz meglátni Isten szeretetét, megérezni, hogy Ő ott is közel van hozzánk, és még nehezebb akkor, amikor jól megy a sorunk. Minden jóért, szabadításért egyetlen dolgot kért Isten már az ószövetségi néptől is: hogy szeresse őt teljes szívből, teljes lelkéből és teljes erejéből. Az előbbi példázat képével élve, azt kívánta, hogy ne idegenként éljen mellette az atyai házban, hanem fiúként, hogy igazán ismerje őt, mert megismerni csak azt lehet, akit – vagy amit – szeretünk. Istent, az Atyát is csak szeretetünkön keresztül, szívünkön keresztül ismerhetnénk meg. Ezért mondja Jézus: „Senki sem ismeri az Atyát, csak a Fiú.” Csak az, aki vele tökéletesen egy a szeretetben.

Nem abban van a szeretet, ahogy mi szeretjük Istent. Ez a mondat a mi megromlott természetünkre is utal. Tudjuk, hogy mit kellene tennünk, és mégsem azt tesszük. Tisztában vagyunk azzal, hogy a gyűlölet senkinek sem jó, mégis folytatjuk a gyűlölködést. Egyik dicséretünk szavai szerint „a bűnben kín van, s gyűlölet; mi más, más minket öl”. Itt nem az életünk felszínének egy kis szépséghibájáról van szó, hanem egy olyan negatív töltésről, amely kicsiben és világméreteken elpusztítja az életet. Igénk második üzenete arra irányítja figyelmünket, hogy az embernek ebbe a tragikus szerepébe bele lehet halni. Valaki egyszer valóságosan bele is halt. Az, aki azért jött, hogy engesztelő áldozat legyen az egész világért. Ezt a képet az apostol az ószövetségi istentiszteletből veszi. Szeme előtt megképzik az akkor már lerombolt jeruzsálemi templomban a szentek szentje, aho-va egykor a nagy engesztelési napon leölt állatok vérével lépett be a főpap, hogy engesztelést szerezzen a nép bűneiért. Kijövele azt hirdette: nem kell meghalnotok, Isten megújította a szövetséget, van élet, van újrakezdés. Amikor az Újszövetség Krisztus áldozatára vonatkoztatja ezt a képet, akkor azt mondja el, hogy maga Isten lépett oda az áldozati helyre, hogy magára vegye a bűn minden tragédiáját. Az engesztelő áldozat azt hirdeti, hogy nem legyőzhetetlen és kikerülhetet-

len végzet többé a bűn, amiből nincs kiút, amibe bele kell pusztulni az embernek és a kozmosznak. Ki tudná felmérni, mit jelent az a nagypénteki ének: „A vétkes ember sértetlen, s bilincsben ott áll az Isten”? Senki sincs a világon, aki elmondhatná, hogy mi történt az Atya és a Fiú között, mikor Jézus ott függött a kereszten, de egészen bizonyos, hogy az a szenvedés Isten fájdmáról is beszél. Arról, hogy Ő nemcsak fenségében trónol valahol a világ fölött, hanem ilyen sebezhetően, ilyen gyöngén és gyöngéden van jelen az ember szenvedésében.

Egyszer láttam egy hatalmas, erős férfi kezében egy pici gyereket. Szinte a tenyerében ült ez a csöppség, de ahogy tartotta, abban annyi gyöngédség volt! Szinte azt példázta ez a jelenet, hogy aki igazán erős, az már lehet a szeretet gyöngéségével gyöngéd ember. Isten is így erős. A Krisztus keresztje felől nézve látjuk az egész teremtett világot „Isten markában”, szeretetének erőterében. Így látta a Jelenések könyvének írója „már a világ alapjainak felvettetése előtt a megöletett Bárányt”, és így látta a maga életét „Isten markában” egyházunk nemrég elhunyt íróndje. Hittel vallani a Szentháromságot, annyit jelent, mint ennek az érző és megértő Istennek a kezében tudni életünket, sorsunkat.

Hányszor gondolja azt az ember, hogy Isten szeretete abban nyilvánul meg, hogy Ő minden kérésünket és vágyunkat teljesíti! Eszerint Isten kegyeltjei azok lennének, akiknek minden sikerül, akiknek a dolgai kedvezően alakulnak. Ezt a tévhitet oszlatja el Igénk első mondata: „Abban nyilvánul meg Isten szeretete irántunk, hogy egyszerűen Fiát küldte el Isten a világra...”

Kedves Testvéreim! Lehet, hogy ezt az igehirdetést betegségben vagy gyászban hallgatod. Ilyenkor az ember számára Isten szeretete után nem pont, hanem kérdőjel szokott kerülni. Csakugyan szeret az Isten? Tragikus hírek hallatán vagy egy-egy szerencsétlenség döbbenetében azt kérdezi az ember: Hol van az Isten? Az Ige azt

mondja, hogy aki Isten szeretetéről meg akar bizonyosodni, annak nem a maga érzéseire, testi vagy lelki állapotának vizsgálatára kell hagyatkoznia, hanem ott kell kezdenie, ahol Isten minden kétséget kizáróan megmutatta szeretetét: Jézus Krisztusnál.

A Szentlélek teszi bennünk Isten szeretetét bizonyossá. Ma egy hete, pünkösdkor arra emlékeztünk, hogy „Isten szeretete kitöltetett a mi szívünkbe a Szentlélek által”. Olyan közel van hozzánk, mint a szívünk dobogása. Isten a maga Lelkéből adott és ad nekünk újra és újra, ha kérjük. Csak így tudjuk meggyőződéssel elmondani Pál apostollal együtt a hitvallást: „Sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket Isten szeretetétől, amely megjelent Jézus Krisztusban.”

Van azonban a láthatatlan Isten szeretetének még egy bizonyítéka, amely folyamatosan láthatóvá, éppen ezért ellenőrizhetővé is teszi azt, hogy Ő van-e bennünk valóban, amikor róla beszélünk. Az apostol így mondja ezt: „Ha szeretjük egymást, az Isten lakik bennünk.” A feltételes kötőszót nyomtatékkal kell elmondanunk, mert már az apostol korában is sokan be-

széltek Istenről úgy, hogy a szavak semmire sem köteleztek, vagy nem mindenki értette ugyanazt rajtuk. Az olvasók sokféle vallási, szellemi hatásnak voltak kitéve, ezért az egész levél tele van óvatosságra intő figyelmeztetéssel: Vizsgáljátok meg, hogy valóban Isten Lelke szólal-e meg közöttetek, csakugyan Isten gondolata-e az, amit annak hisztek! Olyan kérdések ezek, amelyek az egyház mai nemzedékében is fel kell hogy vetődjenek.

Ezekben a hetekben ül össze az Egyházak Világtanácsának Világmisszió és Evangélizáció Bizottsága Melbourne-ben. A résztvevőket az a kérdés foglalkoztatja, hogy hol és miben lesznek láthatóvá Isten országa erővonalai ma. „Benne lakozik-e Isten” valósággal azokban a szavakban, amelyekkel az egyház bizonyosságot tesz ebben a világban? Itt most csak utalhatunk a magyar hozzászólás egyik szép és kifejező mondatára: „Isten országa nem más, mint Isten sugárzó, kiáradó, gyógyító, szabadító szeretete”. Tegyük hozzá: ez ott lesz érzékelhető valósággá, ahol vannak sugárzó emberek, gyülekezetek, akik cselekedettel és valósággal tudják szeretni azokat, akiket Isten szeret – vagyis minden embert! És azokat még jobban, akiknek erre nagyobb szükségük van. Egymást szeretni ugyanis nem azt jelenti, hogy egy-

szűk körben mozgok csupán, és néhány embert szeretek. Ez annyi lenne, hogy az egyéni önzésből családi önzés lesz, tágabb körben pedig felekezeti vagy nemzeti sovinizmus. Az „egymás” szóban inkább azt fedezhetjük fel, hogy életünk viszonyok láncolatából áll. Az ÉN csak a TE mellett és vele együtt lehet az, aki, és az egyik közösségnek meg kell tanulnia a másikban, a nagyobb közösségben gondolkodni.

Isteni módon szeretni annyi, mint a teljességben gondolkodni. Az Ige itt nem azt mondja, hogy Isten szeretete betölt bennünket, hanem azt, hogy teljessé lesz bennünk. A szűk keresztmetszetű, hiányos szeretet végre igazivá, isteni szeretetté válik. Minden emberben megvan a szeretetnek egy-egy vonása. Még gonosz létekre is tudtok a ti fiaitoknak jó ajándékokat adni – mondja Jézus. Talán éppen itt, szülői szeretetében tud az ember legemberibb lenni. De nem egy, úgynevezett „mintaférj és -apa” volt például a második világháborúban kegyetlen tömeggyilkos. – Ha teljessé lesz bennünk Isten szeretete, akkor Jézusszerűvé formálódik a mi szeretetünk is. Akkor teljességben látjuk az embert, és fontos lesz az üdvössége és a mindennapi kenyere, lelki békessége és a világ népeinek békéje. Akkor nemcsak a világ egy távoli pontján élő emberrel érzünk együtt, hanem észrevesszük azt is, aki mellettünk vár egy jó szóra, baráti biztatásra.

Akkor a teljességbe beleférnek azok is, akik nem szeretnek bennünket. Hogy mennyire lett teljessé bennünk Isten szeretete, azt lemérhetjük azon, hogy mennyire lett határtalan, és mennyire lett feltétel nélküli a szeretetünk. Mert az övé ilyen!

És könyörögjünk azért is, hogy a teljes Szentháromságot tudjuk szeretni, imádni és szolgálni, ne csak valamilyik személyét külön, hanem mindig „az ő teljességéből vegyünk kegyelmet kegyelemért”, és közelében találjunk választ mindig három fontos emberi kérdésünkre: Kicsoda a mi Istenünk, ki vagyok én, és ki az én felebarátom? Ámen.

(Kézirat) ■

ÓVÁRYNÉ HERPAI DÓRA

„Hívj segítségül a nyomorúság idején”

A Mária Rádió „Alkohol és én” című műsorának januári adásában pomázi református gyülekezetünk tagjával, RUZSA-NAGY ZOLTÁN négy gyermekes családapával, református lelkésszel, a dömösi Iszákosmentő Misszió szolgálójával beszélgettem, mint a műsor szerkesztője. Az alábbiakban részleteket közlünk a beszélgetésből.

Óváryné Herpai Dóra: Mielőtt az iszákosmentő szolgálatról beszélgetünk, kérlek, meséld el nekünk elhívásod történetét; hogyan lettél lelkész?

Ruzsa-Nagy Zoltán: Ez nálam nem ment olyan egyszerűen. Az első sarokpont az, amikor hetedik osztályos koromban az osztályfőnök megkérdezte, ki mi szeretne lenni, és én legnagyobb megrökönyödésére beírtam, hogy református lelkész. De ez utána feledésbe merült. Egyházi iskolába jártam, történelem és földrajz szakos tanárnak készültem. Ez meg is valósult. Éppen történelem érettségire készítettem fel egy osztályt, amit nagyon szerettem, nagyon vártam. Ahogy ott álltam a katedrán, az fogalmazódott meg bennem, hogy én ezt nagyon szeretem csinálni. Erre vágytam mindig, szükség is van hívó tanárookra, de mégsem ez az, amit Isten rám bíz, hanem az evangélium. Akkor érlelődött meg bennem a döntés, hogy a teljes időmet és erőmet ennek szenteljem.

Hozzá tartozik a történehez, hogy én tizennyolc évesen átadtam az életemet

Jézus Krisztusnak. Utána azonban volt egy hatalmas kitérő egy Rózsakereszt nevű szektába, amiből számomra egy csoda, hogy megszabadított az Úr Jézus Krisztus. Amikor énekeljük a misszióban, hogy „Jézus Krisztus megszabadított, áldom az Isten Bárányát!”, akkor én ezt teljesen magamra tudom venni. Ha nem is az alkohol rabságából, de ennek a szektának a rabságából. Ezek után Isten elvezetett egy református gyülekezetbe Káposztásmegyeren. Nem is sejtettem, milyen hosszú távú hatása lesz ennek az életemre nézve. A gyülekezetnek meg a Magyar Evangéliumi Keresztény Diákszövetségnek köszönhetem, hogy a szekta után talpra tudtam állni.

Ebben a református gyülekezetben ott volt az a személy, aki az elődöm volt a misszióban, ő alapította ezt a gyülekezetet, és ott volt a misszióvezető, Némethné Balogh Katalin, de akkor még meg se fordult a fejemben, hogy nekem bármi közöm is lesz a Kékkereszt-hez vagy az Iszákosmentő Misszióhoz. Csak az volt a furcsa, hogy megjelentek

emberek – nem messze van Káposztásmegyertől az Alagi tér, ahol a misszió központja volt –, és valami furcsa tüzet, valami ragyogást láttam a szemükben. Ami a gyülekezetben is ott volt, de nem ilyen intenzitással, pedig ez egy fiatalos, étellel, örömmel, hittel teli gyülekezet volt. És mégis feltűnt. Ők voltak az iszákosságból szabadultak, és az Alagi téri központból jöttek át hozzánk istentiszteletre, mint ez utóbb számomra kiderült. Később negyedéves teológusként egy napot eltöltöttem Dömösön, nem hivatalosan. Korszós Pista bácsi marasztalt, és utólag most már nagyon bánom, hogy nem maradtam. De ennek is eljött az ideje – tíz évvel később.

Az is nagyon érdekes, hogy Isten felhasználta a régi káposztásmegyeri kapcsolatokat. Addigra már gyülekezeti lelkészi szolgálatba álltam, később egyháztörténettel foglalkoztam, tehát ezek már úgy kicsit feledésbe merültek. Most már tudom, hogy Isten elkezdett ostromolni, hogy itt lenne egy szolgálati lehetőség a misszióban. Én meg hoztam a kifogásaimat, hogy most be kell fejeznem a doktorimat, most tárgyalunk egy gyülekezettel... ám ezek a kifogások szépen lassan köddé váltak, és nem maradt más lehetőség, csak az, hogy igent mondjak. Így kerültem – nem mondom, hogy minden félelem és kétség nélkül – őt és →

JIM ELLIOT Uram!

Gyűjtsd meg
életem halott rőzseköteget!
Add meg,
hogy fellángoljak és érted elégjek!
Emészd fel
életemet, Uram, hiszen a Tiéd az!
Nem kívánok hosszú életet,
csak teljes életet,
olyat
mint a Tiéd volt, Uram Jézus!

fél évvel ezelőtt a misszióhoz mint lelkipásztor. Utólag látom, hogy Isten hogyan egyengette, készítette ide az utamat, és nagyon hálás vagyok neki, hogy az összes többi ajtót becsukta.

Óváryné Herpai Dóra: Tehát bekapcsolódtál az iszákosmentő szolgálatba, abba a misszióba, amely hivatalosan 1981-ben indulhatott újra, és az Úristen csodálatos kegyelmének bizonyítékaként, megannyi nehézség ellenére, töretlenül működik ma is. Tegyünk egy rövid visszatekintést: Siklós József református lelkész vezetésével indult el a szolgálat, de alig két évvel később egy tragikus vonatbaleset következtében Siklós József elhunyt. Úgy tűnt, hogy a misszió vége, mielőtt szárba szökkenhetett volna. De Istennek gondja volt az övéire, és szolgálatba állította Balog Zoltán lelkészt és feleségét, Tapolyai Margitot (Zoli bácsit és Margit néni), akik huszonhárom éven át szolgálták Jézus Krisztust az alkoholbetegek között, és a misszió nem csak szárba szökken, de virágba borult és gyümölcsöket termelt. 2006-ban aztán újabb megrázkódtatás történt: három hónap leforgása alatt meghalt Zoli bácsi és Margit néni. Sokan úgy érezték: nincs tovább, nélkülük vége mindennek. De Isten ott volt, és gondoskodott az öveiről. Korsós István, Pista bácsi vette át a misszió vezetését, és feleségével, Irénke néniel hűségeen szolgáltak, amíg erejük bírta. Őutánuk Zoli bácsiék lányát, Némethné Balogh Katalint hívta el az Úr; és tartja meg ma is szolgálatvezetőként. Őmellettük rengeteg elhivatott lelkész és szolgáló segítette az elmúlt majdnem fél évszázadban az iszákosmentést. Ez a visszatekintés azért fontos, hogy meg-lássuk benne: az Úr minden időben gondoskodik az öveiről, és megnyugodjunk abban, hogy nem a mégoly áldott életű embereken, hanem az Isten gondviselő szeretetén nyugszik minden szolgálat. Most pedig – hiszem, hogy Isten akaratából – téged is belefűzött ebbe a szép láncolatba, az alkoholbetegek között végzett lélekmentő szolgálatba. Milyen érzés így tekinteni a munkádra? Kérlek, mesélj arról, miben látod az iszákosmentő szolgálat lényegét, milyen nehézségeket, milyen csodákat éltél meg benne mostanáig?

Korsós István, Balog Zoltán és felesége, Margit néni

„Ha tehát a Fű megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek.” (János evangéliuma 8,36)

Van szabadulás az alkohol rabságából!

Dömösi gyógyító otthonunkba várjuk alkoholfüggőségtől szenvedő férfiak, nők és házastársak jelentkezését!

Amit ajánlunk:

- Három-négy hetes, bentlakásos keresztyén program.
- Személyes lelkigondozás, csoportterápia, mentálhigiénés gondozás, addiktológiai konzultáció, országos utógondozó csoportok.
- Találkozás alkoholiszusból gyógyult sorstársakkal.
- Teljes ellátás napi háromszori étkezéssel, két-háromégyes szobákban, kötelező térítési díj nélkül.

Felvétel menete:

- Telefonos regisztráció, adatfelvétel és időpontkérés: munkanapokon: Hétfőtől Péntekig: 9:30-11:30 és Hétfőtől Csütörtökig: 14:00-17:00 Telefon:(33)507-100
- Írásban visszajelzünk a felvételi döntésről. Háziorvosi, vagy szakorvosi beutalóval várjuk a megbeszélte időpontban.
- Bővebb információval honlapunkon szolgálunk.

www.kekkereszt.org (33)507-100

Magyar Kékkereszt Egyesület, Református Iszákosmentő Misszió Gyógyító Otthona
2027 Dömös, Vöröshegyi út 1.

Ruzsa-Nagy Zoltán: Nem olyan régen az az ige jutott eszembe a Zsidókhöz írt levélből, hogy „mi is, akiket a bizony-ságtevőknek ekkora fellege vesz körül, tegyünk le minden ránk nehezedő terhet és a bennünket megkörnyékező bünt, és állhatatossággal fussuk meg az előttünk levő pályát.” (Zsid 12,1) Én így tekintek az elődökre, személyesen Korsós Pista bácsira is, mint korábbi noszvaji református lelkészre, illetve nagyon hálás vagyok, hogy Apostol Aranka néniel még együtt szolgálhattunk.

Olvasva az általam személyesen nem ismert elődök írásait, az a tűz, ami bennük volt, az az öröme annak, hogy itt emberek találkozhatnak Jézus Krisztussal, és megfordulhat az életük, hogy ez valóban meg is történik és valódi csodák

történnék, ez nekem nagyon nagy erőt ad. Generációkon átívelő lelki közösséget érzek velük. Nagyon hálás vagyok azokért is, akiket még személyesen ismerhettem és hallhattam.

Érdekes kérdés, hogy milyen ez a szolgálat, mert legtöbbször azt a megjegyzést kapom, hogy nagyon nehéz lehet ezen a helyen szolgálni: Hogy bírod az iszákos emberek között? Az az igazság, hogy nem érzem a nehézséget, hanem azt látom, hogy itt csodák történnek. Jézus Krisztus teszi a csodákat, Ő munkálkodik. Ő fordítja meg az emberek életét, Ő ad bűnbocsánatot, kegyelmet az embereknek, én meg ezt közlelő nézhetem. Azért ez egy kivételezett helyzet. Nem nehéz, hanem inkább kivételezett helyzetben érzem magam.

A mi dolgunk az útkészítés.

Készíteni az Úr útját egyfajta Keresztelő Jánosként, vagy inkább Keresztelő János utódaiként. Természetesen kudarcok is vannak benne. Számomra a nagy kudarcok azok, amikor valakinek úgy ér véget az élete, hogy elindult az élő Isten felé, és utána mégis... Ezeket az ember próbálja feldolgozni, helyre tenni. De az a csodálatos, hogy nem rajtunk múlik.

Óváryné Herpai Dóra: Emlékszel olyan helyzetre, ami olyan igazán nagy rácsodálkozás volt, hogy te már lemondta volna az emberről, és mégis megszabadult?

Ruzsa-Nagy Zoltán: Van bizony, nem is egy! Ezek komoly megszágyenyülések. Amikor bejönnek a gyógyító hetek elején, és látjuk az elgyötört arcokat, nagyjából tudjuk, hogy milyen háttérből jönnek, és az ember magában azt gondolja:

1 + 1 %

**Kérjük, hogy adója első 1%-ával támogassa Ön is
a Magyarországi Református Egyház értékteremtő
társadalmi szolgálatát!**

Technikai szám: 0066

Bővebb információ: <http://www.reformatus.hu/egyszazalek/>

Az adóbevallásunk során lehetőségünk van az adónk további 1 %-áról is rendelkezni. Társegyházközségünk megsegítésére is köszönettel fogadjuk az adó 1 %-át, amit a gyülekezetünk teljes körű hitéletének, istentiszteletének otthont adó templom védelmére, a közösségi életnek teret biztosító intézményeink fejlesztésére fordítunk. KÖSZÖNJÜK.

Pomázi Református Gyülekezetért Alapítvány

Adószám: 18693829-1-13

Kérjük, hogy alapítványunkat adományaival is támogassa.

**Az alapítvány számlaszáma:
MBH Bank Nyrt. Pomázi Fiókja
65700055-10140114-00000000**

szegény ember, nagyon örülünk, hogy itt van, meg jó, hogy itt van, de emberileg nem sok esélyt látok. Talán ezek a legnagyobb csodák. Most is vannak szabadult testvérek, akik már segítőként szolgálnak, akikről annak idején ugyanezt gondoltam, és megvallom, hogy megszegyemültem, de örülök neki, hogy az Isten megszegyemített.

Óváryné Herpai Dóra: Milyen elképzeléseid voltak az iszákos, alkoholista emberekről, mielőtt közöttük kezdtél szolgálni, és változtak-e ezek a tapasztalataid alapján?

Ruzsa-Nagy Zoltán: Visszagondolva, két tapasztalat határozta meg ezt az előzetes képet. Az egyik: gyerekkoromban volt egy rokonunk, aki az ötvenes években katolikus kispap volt, aztán ezt félbehagyva, inkább a karhatalmat választotta. Az előző rendszerben rendőrmozgó lett. Egy nagyon kemény, káromkodó ember volt. Elég sok időt töltöttünk együtt; ez a kép nagyon erős bennem. A másik pedig a gimnáziumban a menő srácok, akik ha nem is minden nap, de pénteken tanítás után valamilyen italmérésben kötöttek ki. Alaposan felöntöttek a garatra, és ők voltak a minta, a példa a többiek előtt, nem jó értelemben. El szoktam mondani Dömösön a résztvevőknek, hogy az, hogy én itt ülök velük szemben, és nem közöttük, nem az én érdemem, hanem Istennek a kegyelme. Én is juthattam volna oda, ahova ők, hiszen az életemben nekem is megvoltak azok a pontok, ahol a lejtő elindult. De az Úr mindig utánam nyúlt, és visszarántott.

Hogy miben változott ez a kép? Én azt látom, hogy nagyon sokféle oka van annak, hogy valaki eljut az alkoholfüggőségbe. Az a közös bennük, hogy az életükben van egyfajta hiány, amit ők nagyon intenzíven éreznek, és nagyon ki akarnak tölteni valamivel. Ez a békesség hiánya, vagy egyáltalán az életcél hiánya. Az Isten alakú űr.

Óváryné Herpai Dóra: Hogy látod lelkészként, lelkigondozóként, van-e olyan lelki teher, ami az alkoholfüggő emberekre különösen jellemző? Van-e olyan teológiai tanítás, amire a misszióban másféle hangsúlyt kell tenned, mint mondjuk egy gyülekezeti szolgálatban?

Ruzsa-Nagy Zoltán: Az első a tagadás, amikor valaki nem akarja elismerni, hogy már rabja az alkoholnak. Ezt a környezet is erősíti, hogy hát ha akarnád, le tudnád tenni. Biztos nem akarom letenni! Erre az szokott lenni a válasz, hogy én akkor teszem le, amikor akarom. Aki már eljutott a függőségig, annál ez már nem így van: egyedül már nem megy. Ezért ez első, amit le kell tenni: a tagadás. Nem érdemes tagadni. Akkor lehet előrelépni, ha az ember elismeri, hogy baj van.

A másik, amivel találkozom – talán ez azokra vonatkozik még fokozottabban, akik hívő emberként csúsznak bele függőségbe, vagy visszaesők –, az a szégyen. Rettenetesen szégyellik magukat, nem csak mások előtt, hanem saját maguk és Isten előtt is. Sokáig bujdosnak, nem mernek segítséget kérni, csak akkor, amikor már nagyon szakad a part. A szégyen legfeljebb addig jó, amíg elvezet az Isten előtti bűnbánatra, de onnantól nincs létjogosultsága, hiszen Ő pontosan tudja, milyen esendő emberek vagyunk.

Ami pedig a kérdés másik felét illeti, hogy van-e olyan teológiai tanítás, amire nagyobb hangsúlyt kell tenni, én azt látom, hogy ez a megbocsátás. Hogy

Jézus Krisztus a kereszten minden bűnömért tökéletesen eleget tett, és az adóslevelet érvénytelenítette. Azt, ami valós adósságot tartalmazott. Itt fontosnak tartom kimondani – ami nekem meggyőződésem –, hogy az alkoholista nem bűnösebb ember, mint bárki más. Teológiailag sem, de egyébként sem. Az alkohol kihoz az emberből sok mindent, sok egyéb bűnre is vihet: hazugságra, lopásra, bántalmazásra. Sok mindent hozhat magával, de alapvető az, hogy az alkoholista ugyanúgy rászorul Isten bűnbocsátó kegyelmére, mint mindenki más. Hogyha Jézus Krisztus minden bűnömöt eltörölte a kereszten, az azt jelenti, hogy Ő nem vádol semmivel. Ahogy Pál apostol mondja: „*Ki vádolná Isten választottait? Hiszen Isten az, aki megigazít.*” (Rm 8,33) És hogyha a legnagyobb nem vádol, akkor az összes többi vádnak sincs létjogosultsága. Tovább kell menni, bocsánatot kérni és megbocsátani a környezetemben levő embereknél. Nagy szükség van arra, hogy ezt újból és újból hangsúlyosan hallja mindenki.

(Elhangzott: A Mária Rádió „Alkohol és én” című műsorának 2024. január 23-i adásában) ■

HALÁSZ ERZSÉBET

Mátraházán voltunk gyülekezeti hétvégén

Meglepően tavaszias időben érkezünk meg február 9-én Mátraházára, ahol pomázi és csobánkai testvérek gyűltünk össze, hogy egymással és Teremtő, Megváltó Urunkkal töltsük a hétvégét.

Finom vacsora után, első esténken, Nyilas Zoltán lelkészünk elmondta, hogy Jézus követéséről hallunk napról-napra. Boross Sámuel köztünk szolgáló végzős teológus testvérünk játékokkal készült, így már péntek este láthattuk, ahogy éveink száma szerint sorba rendeződünk, hogy gyerekek és felnőttek, mind az ötvenketten azért jöttünk, hogy kövessük Jézust.

Rövid bemutatkozásunknál mindenki elmondta, hogy mi a kedvenc éneke.

Egy sivatagban találtuk magunkat következő játékunkban, amit csoportbontásban játszottunk, ahol vezetőt kellett választanunk magunknak, aki elvezet minket az életet biztosító oázisba. Több jelentkező is „vállalkozott” erre a feladatra. Csoportjaink különböző szempontok alapján, más-más vezetőt talált alkalmasnak a feladatra: legyen erős, megbízható, jól képzett. Végül rádőbbszünk – bár ezek a tulajdonságok fontosak –, hogy akire igazán rá merjük bízni életünket, csak olyan valaki lehet, aki igazán szeret minket, és akit mi is szeretünk (Ján. 13:34-35.)

A következő napi szolgálatok, közös feladatok, játékok, mind-mind Jézus követéséhez kapcsolódtak, más-más módon. Boross Sámuel Abdiás próféta könyvéből hozta az ígét. Itt szembesültünk azzal, hogy ki miben bízunk: abban, ami a szemé előtt van, vagy saját magában? Az ige világosan kijelenti: egyedül Sion hegye (Jeruzsálem, Isten háza) adhat biztonságot.

Esperes úr kérdezett minket: Isten érdeklí az életünk? A hivatásunk? A családuk? A szórakozásuk? Amennyiben igen, akkor hol vannak ezek a legnagyobb biztonságban? Ezt követően hat kis cetlit kaptunk különböző felirattal: család, vagyon, barátok, iskola/munkahely, egészség. Döntenünk kellett, hogy ezek közül mit tudok leghamarabb az Úristen

kezébe adni, és mi az, ami a legnehezebben. Ha mindent át tudtuk adni Jézusnak, akkor tulajdonosváltás történt életünkben, és Jézus elkezdte rendbe rakni azt, de nem kényszerít minket, csak mint Pásztor vezet.

Szombat ebéd után csapatunk gyerekekkel együtt felkirándult Kékestetőre, ahol kocsik vártak ráuk, és vascsorára visszaérkezünk üdülőnkbe.

A kirándulás után mindenkinek jól esett a vacsora.

A sok tartalmas program közül még egyet kiemelnék. Három csoportra felosztva, három igehelyet kaptunk, ezeket olvasva és feldolgozva kellett elmondanunk, hogy miről beszélt az ige. A mi csoportunk a Mk. 10:46-52 verseit kapta, a vak Bartimeus meggyógyításának történetét. Megláthattuk, hogy Jézus az, aki hív, lát és gyógyít, ha kiáltunk Hozzá. Szavára meggyógyulhatunk, mint Bartimeus, és feladatot is kaphatunk: „Kövessetek engem”! A másik két csoport a gazdag ifjú és a kapernaumi százados történetet kapta. Közös mind a három történetben, hogy hallottak Jézusról – tehát a „hit hallásból van” –, és a Vele való találkozáskor hoztak egy döntést. Csak a legelesettebb emberről olvassuk, hogy követte Jézust. Azt is láthattuk, hogy Isten az, aki munkálkodik, Ő már döntött felőlünk, és jó döntést hozott (Róm. 5:6-11.) Jézus szeretetből vállalta mindenkiért a halált. Ez bátorítson bennünket a másokért való buzgó imádságra, bíz-

zunk Jézusban, akié minden hatalom mennyen és a földön. Reménységünket is megfogalmazhattuk: *„Ézért meg vagyok győződve arról, hogy aki elkezdte bennetek a jó munkát, elvégzi a Krisztus Jézus napjáig”* (Fil. 1:6.)

Vasárnap a közös imádkozás után reggeliztünk, pakoltunk és 10 órára istentiszteletre gyülekeztünk. Esperes úr magyarázta nekünk Isten igéjét Jakab apostol leveléből: *„Az igének pedig cselekvői legyetek, ne csak hallgatói, becsapva magatokat. Mert ha valaki hallgatója az igének, de nem cselekvője, az ilyen hasonló ahhoz az emberhez, aki a tükörben megnézi természet szerinti ábrázatát, majd miután megnézte magát, és elment, azonnal elfelejti, hogy milyen volt. De, aki belenéz a szabadság tökéletes törvényébe, és megmarad mellette, és nem*

fedékény hallgató, hanem tevékeny cselekvő, az boldog lesz tetteiben.”

Lelkipásztorunk bizonyoságot tett személyes elhívásáról és arról, hogy Isten igéje szül minket újjá. Igeolvasás közben türelmet és vigasztalást kapunk. Reménykedünk, annak ellenére, hogy mindig támadás érte és éri Isten gyermekeit, és ez nem szűnik meg soha. Végül gyakorlati tanácsokat kaptunk a Biblia olvasásához. Először tegyük fel a kérdést: mit mond Isten igéje, másodsor: ez mit jelent? Harmadszor: hogy alkalmazhatom ezt saját életemre nézve a gyakorlatban? Igazítsuk életünket engedelmesen Isten igéjéhez!

Bepakolás után elindultunk haza a csepergő esőben, boldogon, hogy Jézust követhetjük, ígéreteiben bízva.

Köszönjük ezeket a napokat a szolgálóknak és szervezőknek. SDG! ■

HARANGINÉ CSUTA ANNA

Emlékképek Mátraházáról

A gyülekezeti családi hétvégéről intenzív pozitív élményekkel jöttem haza. Nagyon jól éreztem magam, békés, vidám, szerető légkörben zajlott minden. Ezek az élmények apróságokból álltak össze, de ezek az apró részletek mutatják meg egy hely vagy közösség szellemiségét.

Bennem maradt egy testvérünk mosolya. A tekintetünk lehet gyilkos, lekezelő, ellenséges, de lehet erőt adó, felemelő, buzdító, őszintén érdeklődő, együttérző, ragyogó, szeretetet sugárzó. Rajta ez utóbbit láthattam. Nemcsak rajta természetesen, de rajta olyan intenzív volt ez, hogy nagyon jólesett benne fürdőzni. Akire ránézett, elfogadottnak, szeretettnek érezhette magát. (Talán ezt is lehet tanulni.)

Belegondoltam, hogy Jézust a képi ábrázolásokon mindig szelíd vagy

komoly, de hívős és tartózkodó tekintettel láthatjuk. Az ikonokon is méltóságteljes és szenvedélymentes tekintetű. Inkább semleges, érzelmentes az arca. A szenvedélyes szeretet ábrázolásával én alig találkoztam, a szenvedő Krisztust már inkább le tudjuk festeni. A testvérünk mosolyából megértettem, hogy Krisztus a vele való találkozáskor nem hívős mosollyal fogadja majd az övéit, hanem ehhez hasonló szenvedélyes, átható szerető tekintettel.

Másfajta, részben ezzel ellentétes, csöndes megnyilvánulását is láttam a szeretetnek. Az előtérben sokat ácsorogtunk, várva egymásra, vagy az ebédlőbe jutásra. Itt állt egymás mellett egy házaspár. A férj kicsivel a felesége mögött volt, aki valamivel alacsonyabb volt nála. Némán, békésen, gondolataikba merülve várakoztak.

Egyszer csak a férj szelíden adott egy puszit a felesége fejére, aki ezt enyhe mosollyal nyugtázta, aztán ácsorogtak tovább békességben. Ez az esemény nem rengette meg a világtörténelmet, de szerintem a mennyben föl van jegyezve, mert a szeretet soha el nem múlik. Valahol olvastam, hogy a beszédből álló szeretet semmivé lehet, de a bemutatott szeretet ellenállhatatlan. A házaspár valószínűleg észre sem vette ezt a jelenetet. Nekik ez természetes és mindennapi. Ők így VANNAK egymással.

Hogy vagyok én az én Urammal? Ilyen bensőséges vele a kapcsolat, vagy vannak még köztünk feszültségek? (A feszültség elkerülhetetlen a bűnös és a szent között, pláne két bűnös ember között, de Krisztusban meg tudjuk élni a vele és egymással való békességet, szeretetet.)

Megragadott egy másik testvérünk barátian derűs arca is. Szinte mindig ilyen, és ha néha el is veszíti egy kis időre ezt a derűt, mindig visszanyeri. Ez egy belülről jövő mosolygás, az arcizmait alig érinti. Tudjuk, hogy idős korunkra felelősek leszünk a vonásainkért, legfőképpen azért, hogy a szemünk és tekintetünk mit tükröz. Az érzéseink és kimondott szavaink formálják az arcunkat, ami tükrözi lelkünk állapotát. Ha a lelkünket Isten békesége uralja, ha Isten dicsőségében gyönyörködünk, akkor a mi

arcunkon is fog az Ő dicsősége tükröződni, akárcsak Mózes arcán. (Vagy egy kicsit hozzá hasonlóan.)

Tanulságos és üdítő volt számomra a szobatársammal való együttlét is. Mindkettőnk szándékai arra irányultak, hogy megértőek, segítőkészek legyünk egymás felé, és kellemetlenséget lehetőleg ne okozzunk egymásnak. Ez így is volt, ebben kölcsönösen megegyeztünk. A tanulság részemről abban áll, hogy előbb meg kell ismerni egymás szokásait, értékrendjét, és csak ezek után tudjuk azt elfogadni és igazodni hozzá. (Az Úr Jézussal is így van ez.) Mi tehát folyamatosan jót akartunk egymásnak, de még nem laktunk együtt, nem ismertük egymás szokásait, a feltételezéseink, hogy a másinak mi lesz jó, nem mindig jöttek be. Írok erre egy példát. Az egyik éjszaka szokásom szerint ki kellett csoszogjak a fürdőszobába, de a villanyt és a vele összekötött zajos elszívót nem kapcsoltam fel. A társam mégis fölébredt a zöszmötölésre, és kedvesen rám szólt, hogy nyugodtan kapcsoljam fel a villanyt, ne a sötétben botorkáljak. Azt válaszoltam, hogy azt otthon sem szoktam, mert attól én is erősen felébredek, és (vele ellentétben) nehezen alszok vissza.

„Aki nékem szolgál, engem kövessen” (Ján. 12:26), mondja Jézus Krisztus.

A követéshez pedig meg kell ismernünk és el kell fogadnunk az Ő értékrendjét, akaratát. Erről is volt szó ezen a hétvégén. Az Ige erre tanít: „Mert nem az én gondolataim a ti gondolataitok, és nem a ti útaitok az én útaim, így szól az Úr!” (Ézs. 55:8.) Időre van szükségünk, hogy megismerjük Jézust, és befogadva a Szentlelkét egygé váljanak vele a gondolataink és tetteink. Nem kell azért túl hosszú ideig mérlegelni, hogy elég jól ismerem-e a másikat a követéshez, mert a szeretete megszüli ezt a kezdeti bizalmat. Így kötjük a házasságokat is, a szeretetben elköteleződünk, és ezután ebben az elköteleződésben fog kibontakozni egymás megismerése, hogy a jó valóban jó legyen. Fontos tehát megismernünk az embereket, akikhez a földi életben kötődünk, de még fontosabb az Urat megismerni, akihez egy örök életen át kötődni kívánunk. „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust.” (Ján. 17:3.) Megismerés nélkül a legjobb szándékkal sem tud jól működni egy kapcsolat. Ez a hétvége pedig közelebb vitt bennünket az Úr és egymás megismeréséhez, gondolatainak a megértéséhez. Köszönjük ezért lelkészeinknek a felkészülést, szervezést, lebonyolítást. ■

„Ha az Úr nem építi a házat, hiába dolgoznak azon annak építői!”

FÓNYAD DEZSŐ

A Krisztus szenvedésének tanúja

¹A köztetek lévő presbitereket kérem én, a presbitertárs, és a Krisztus szenvedésének tanúja, és a megjelenendő dicsőségnek részese; ²Legeltessétek az Istennek köztetek lévő nyáját, gondot viselvén arra nem kényszerítésből, hanem örömet; sem nem rít nyereszkedésből, hanem jóindulattal; ³Sem nem úgy, hogy uralkodjatok a gyülekezeteken, hanem mint példányképei a nyájnak. ⁴És mikor megjelenik a főpásztor, elnyeritek a dicsőségnek hervadatlan koronáját. (I. Péter 5:1-4.)

Péter apostol, aki presbitertársunk lett, most teljesen világos meghatározást ad arról, hogy *ki* a presbiter, és *mi* a földolga, ha el akarja végezni azt a szolgálatot, amivel megbízása jár. A presbiter Krisztus szenvedésének tanúja. Itt kezdődik a presbiterség. Ez az első lépés a tisztség felé. Nem családi hagyomány, hivatali méltóság, tömött erszény, fényes rang, nagy tábla föld, papi önkény a presbiteri hivatás feltétele. Volt idő, amikor ez volt, de annyit is ért!

A presbiterség *belső* elhivatással kezdődik. Isten jelöl ki vigyázóvá, mert Ő szíveket és veséket vizsgáló Úr, aki ismeri gondolatainkat, indulatainkat, alkalmas vagy alkalmatlan voltunkat. Nem igazodik szemünk látásához, szabadon cselekszik, és sokszor megszegyenít bennünket. Őszintén megvallom neked, Testvérem, hogy mi is beleestünk abba a hibába, hogy előre kiszemeltük a presbiternek valókat. Előre örvendeztünk azon, hogy biztosítva van a presbiteri utánpótlás. És mi lett belőle? Elfújta őket a szél. Helyükbe olyanokat hívott el az Úr, akikre álmunkban nem gondoltunk volna. Mikor ezek eszembe jutnak, akkor lélekben hallom Jézus szavát: „*Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket, és én rendeltelek titeket, hogy ti elmenjetek és gyümölcsöt teremjetek*” (János evangéliuma 15:16.)

Gyöngeségünk főokát a hitbéli tudatlanságban látom. Még nagy általánosságban Biblia nélkül élnek a presbiterek. Nem olvassák naponként az Igét, sem egyedül, sem otthon, sem együtt a háznál. Ige és Szentlélek nélkül a presbiter is csak ködben kereng, sötétben jár, és nem tudja, hová megy. Érted-e már, miért kezdi Péter ezzel a meghatározóval: „*a Krisztus szenvedésének tanúja*”? Ugyan mit tanúsít az, aki nem látott, nem hallott semmit ebből a titokból, a krisztus szenvedéséből, a kereszt üzenetéből?

Jól tudom én azt, hogy sok más is van, amikor a presbiter beszélhet, tanúskodhat. Fel is sorolok mindjárt néhányat ezekből. De előre jelzem, hogy ez nem az, amiről itt szó van. Hasznos dolgok, de nem életbevágók.

PRESBITER A GYÜLEKEZETBEN

Presbitereink többségét ma még a gyülekezetek külső állapota, története és sorsa izgatja. Ez a történeti tudat vagy öntudat a hagyomány csatornáján át

kapja életető vizét. Hol bővül, hol apad ez a forrásvíz és eszerint erősödik vagy lazul a kapcsolata egyházával. Felelőssége sem más, mint ennek a változó vízállásnak változó mutatója.

Nemcsak kulturtörténeti szükséglet tehát feltárni a gyülekezetek múltját – van ilyen szolgálatunk is –, hanem a gyülekezetépítés parancsa is.

A MÚLTUNK ISMERETE

Egy-egy öreg presbiter a történelmi emlékek valóságos kaptára. Ők hordozzák a tűnő félmúltat vagy a tegnapelőtti emlékeit és csodáit. Így száll szájról szájra a legenda arról, hogy milyen küzdelmek között épült fel a templom, hányszor rontotta le török és német, vagy az uraság; mikor épült parókia, hol volt az öreg temető; ki volt az eklézsia aranyházájú papja, melyik rektor értette legjobban a figurát a kántorságban; hány mázsás volt az öreg harang, meddig szállt a hangja, mikor vették le a toronyból; kik és mikor hímezték az úrasztali terítőket. És így tovább, sorolhatnám vég nélkül.

Malmos Attila,
az új főgondnokunk

Sántha János,
leköszönő főgondnokunk

Kívánatos, hogy minden presbiter ismerje meg gyülekezete történetét. Nálunk (Monoron – a szerk.) a tanácsterem falán, rövid kivonatban akárki elolvashatja. A konfirmandusok is ezt tudják legjobban, ott van a szemük előtt.

A presbiter együtt él a hívekkel. Nyitott könyv előtte sógor, komu, szomszéd. Ismeri szokásait, szinte a begyökbe lát az embereknek. A lelkészek sokszor csak a színét ismerik az atyafiaknak, de a presbiterek a visszáját is. A presbiterek a valóságos gyülekezet ismerői, még hit-

belileg is, nagy segítség ez a gyülekezet építésénél.

Mindez nagy érték. Fontos tehát a presbiter történelemtudása és a valóságot ismerő józan bölcsessége. De ez még nem az, amiről Péter szól. Ez csak a jó gazda örömeivel számoltartott múlt és jelen.

IGEHIRDETÉSÜNK ÉS A PRESBITER

Talán közelebb visz hozzá a presbiter érdeklődése az igehirdetés iránt. Ma már hálával mondhatjuk el, hogy ezen az úton mérföldes lépést tettünk előre. De ahhoz, hogy az igehirdetés igazán élő legyen, szükséges a presbiterek felzárkózása az igehirdetők mögé. Mózes kezét fent a hegyen Áron és Húr tartották, ők támogatták, hogy Izráel népe győzelmesen vívja meg harcát a völgyben. Ilyen szövetségre és közösségre van szükség az igehirdetésünkben, hogy élő és éltető legyen. Az igehirdetés nem olyan színdarab, ahol egy ember játszik, a többi meg a nézőtérrel tétlenül nézi, gyönyörködik benne vagy bosszankodik miatta, a végén pedig bírálatot mond róla hazafele menet: „szépen beszélt, olyan szépen, hogy meg sem tudnám mondani”, vagy: „annyit beszélt, hogy maga se igazodott ki belőle!”

Közös dolgunk a prédikáció. Nekem is elmondták már igen sokszor az atyafi-

ak, hogy mit várnak ők a prédikációtól. Meg van terhelve a számlám elég erősen, főleg a hosszú beszéddel. Még akkor is, ha néhanapján kegyeletből hozzászoktam: Reggelig is elhallgatnánk! Van sepegnivaló a magunk portáján, tudom én azt igen jól, nem akarok én sepegetni a te portád előtt sem, inkább kérem szeretnék valamit tőled. Péter is kért valamikor, nekem is szabad: vizsgáld meg magadat!

A MEGBESZÉLT IGEHIRDETÉS

Ezelőtt tizenöt évvel azt olvastam, hogy Indiában az a szokás egy keresztyén gyülekezetben, hogy a presbiterek szombaton este felkeresik lelkészüket, és elmondják neki, miről szeretne a gyülekezet az Ige eligazítását hallani.

Ebből a távoli intésből született meg a mi minden héten ülésező gyülekezeti missziói bizottságunk. Már hamarosan másfél évtizede ennek. Együtt beszéljük meg az ígét vasárnapra, együtt a gyülekezet minden hitbéli és missziói kérdését. Együtt épülünk egymás hite által és használjuk a kegyelmi ajándékok gazdagságát. Mit mondjak néked, ha ez nem lenne, akkor olyan volnék, mint a dombon lévő pincéink sok hordójának a bora, mire azt mondják felénk az atyafiak szerénykedve: Ennek, kérem, kishordó íze van. A sokáig üresen álló hordónak ez a sorsa.

Az a presbiter, aki szívén viseli az igét, és maga is vágyik tiszta vizére, sürgősen keresse fel lelkipásztorát, és kérje meg, vonja bele az igehirdetés felelősségébe. A gyülekezetnek tudnia kell, mi van az igehirdető műhelyében, ismernie kell ezt a világot, hogy érdekelje és szeresse. Az igehirdetőnek meg tudnia kell, mi forr az igehallgatók szívében, ebben a titokzatos lombikban, hogyan alakul ott az élet ezer meg ezer vágya, álma, könyve, öröme, reménye és csalódása. Enélkül végzetesen elszakad egymástól igehirdető és igehallgató, templom és élet.

Azt kérdezem tőled: lehet-e alkalmasabb híd a presbiternél? Isten hallja már a feleletedet! Szeretnél-e Áron és Húr lenni megfáradó Mózesek mellett, hogy együtt nézzünk be a jövődőbe?

Látod, milyen sokat beszélgettem veled, akárcsak az öregedő emberek, de még mindig tarsolyomban tartom, miről tanúskodik a presbiter, mit tanúsít ez a tanú. Ne gondold, hogy olyan könnyű feltárni teljes mélységét ennek a jelzőnek: „a Krisztus szenvedésének tanúja”.

Rajtam is Ő könyörült, a Szentlélek által. Elmondom, hogyan.

A golgotai történetet magyaráztam egyszer nagypénteken. Fent a szószéken eszembe jutott, hogy egy evangélista egyetlen mondatban így summázta a Koponyák hegyének nagy titkát: A kereszt ennyi: Ezt tettem érted! Mit teszel te értem? És akkor azt kérdeztem én is magamtól: Hová tartozol? Azért kérdeztem pedig ezt, mert lelki szemeim előtt elvonultak az összes tanúk. Mert tanúk voltak, szem- és fültanúk a Golgota emberei. Látták a Krisztus szenvedését test szerint, valóságosan.

Az egyik csoportban elvonultak azok, akik szidalmazták, a másikban, akik gúnyolták, a harmadikban, akik a zsákmányukat keresték és osztozkodtak ruháin, de aztán volt itt még más háromféle ember is. Pár szót róluk.

Egy százados, aki a keresztre néz, és dicsőíti az Istent: „Bizony, ez ember igaz vala.” (Lukács 23:47.) „Bizony, Istennek Fia vala ez!” (Máté 27:54.) Ő az a tanú, aki hisz.

Jézus anyja, Mária és a szeretett tanítvány, János állanak a kereszt alatt: „monda az ő anyjának: „Asszony, ímhol a

te fiad!” Azután monda a tanítványnak: „Ímhol a te anyád!” (János 19:26-27.) Az Úr nem magára gondol, szeretete lehalol a halál pillanatában azokhoz, akiket szeret, és összeköti őket. Új közösségbe kerülnek: a hívők szeretetközösségébe.

Ők azok a tanúk, akik létükön hordozzák Isten szeretetét emberi szeretet által. „És ettől az órától magához fogadá azt az a tanítvány.” Ők a szeretet tanúi.

A harmadik csak egy gonosztevő, az egyik lator. Kivetett és megvetett ember. Mije lehet, mit várhat még? Emberileg semmit. Mégis ő az, akinek biztos a reménysége Jézus visszajövele felől. Így szól: „Uram, emlékezzél meg én rólam, mikor eljössz a te országodban!” És ez a reménysége még aznap beteljesedett: „Bizony mondom néked: Ma velem leszel a paradicsomban.” (Lukács 23:43.) Ő a reménység tanúja.

A kereszt tanúbizonyosság arról, hogy Isten szeret, a mi keresztyén életünk pedig tanúságtétel arról, hogy melyik csoportba tartozunk. Hová tartozol? Várnak a hit, remény és szeretet tanúi, ha még nem volnál köztük. Még nem késél el, de el ne késél!

BESZÉLŐ CSERÉPDARABOK

Új életet kezdhetünk, ha egyszer kiderül, hogy Isten kettős tulajdonosa életünknek: a teremtés és a megváltás jogán. Új élet indul ott, ahol Jézus úti társul szegődik mellénk, és tanácsol a Szentlélek által. Egyik presbiterünk így vallotta ezt meg: „Azelőtt az ünneplőt a templomból hazamenve szekrénybe akasztottam. Azt is levettem vele

együtt, amire tanított az Ige. Hétköznapi ruhámat más Ige nélkül vettem föl. Egyszer aztán szántás közben, amikor a cserepet, üvegdarabot a szomszéd földjére kezdtem hajigálni, megkérdezte tőlem: Presbiterhez illő dolog-e ez? Ezt tanultad a templomban? Azóta nem csinálom. Összeszedem, és kiviszem az árokpartra.”

Bizony, ez már *jel* arról, hogy valaki Jézus követője lett. Harangra, legátusra, szeretetházakra meg ezer másfélre aránylag könnyen adakozunk, de magánügyeinkbe nem igen engedünk beleszólást Mesterünknek.

De ennek is eljön az ideje, a kiskorúságtól a nagykorúságig hosszú az út. Tőlünk ezrek és ezrek járnak naponta a nagyvárosba. Hajnalonként valóságos népvándorlás indul. Az ébresztőórák ketyegnek szinte minden hajlékban, de nem egyszerre berregnek. Mégsem lehetne szirénával helyettesíteni az ébresztőórákat. Az Úr is tudja, hogy kinek, mikor kell felébredni. Órája is berregni kezd a rendelt időben. Csak el ne aludjál újra, ha egyszer felébredtél, mert akkor lekésél!

Aki aztán egyszer igazán felébredt, az egy pillanatra el ne felejtse a Heidelbergi Káté vallomását: „mind testemmel, mind lelkemmel, életemben is, meg halálomban is nem a magamé vagyok, hanem az én hűséges Idvezítőmnek, a Jézus Krisztusnak a tulajdona. Aki az Ő drága vérével minden bűnömért tökéletesen megfizetett. És engem az ördögnek minden hatalmából megszabadított. És úgy megőriz, hogy egyetlen hajszál sem

Presbiterek: Benkó Tamás, Erdélyi Sándor, Érfalvy Zsolt, Gombos Lajos, Dr. Hanics János, Hardi Péter, Kurfis Géza, Malmos Attila, NagyAttila, Dr. Nagy István Péter, Osváth Zsolt és Óváry Ákos. **Pótpresbiterek:** Szócs Gábor Henrik, Czákne Varga Ildikó és Haranginé Csuta Anna. **Főgondnok:** Malmos Attila

eshetik le fejemről mennyei Atyám akaratára nélkül. Sőt minden dolognak is idvességemet kell szolgálni. Ezért biztosít engem Szent Lelkével az örökélet felől. És szív szerint hajlandóvá és készvé tesz arra, hogy ezután Őneki éljek.”

KÉT ORVOSSÁG AZ ÉGI PATIKÁBÓL

Őneki éljek, benne maradjak: ez a nehezebb része a dolognak. Sokan felébrednek, aztán elaluszhatnak, elérőtlenednek. Miért? Mert hiányzik a közösség, az eklézsiával való igazi kapcsolat. Ez nemcsak templomba járás és sáfárság fizetés, több ennél: titokzatos egyesülés Krisztussal és egymással. Az Úr erről is gondoskodott az *úrvacsora* és az *agapé*, a szeretetvendégség által. A korinthusiakkal az történt annak idején, hogy ezt a kettőt elválasztották egymástól. Az lett a vége, hogy a gyülekezet élete megromlott. A hit, ha cselekedetei nincsenek, megholt önmagában. Az *úrvacsora* mindig megerősítés az Úrban és megerősítés egymás szeretetében. Az *agapé* pedig látható bizonyossága annak, hogy a hívők számára a szeretet valóban élet, olyan élet, amely még a földi, anyagi dolgokban is kész az osztozásra.

Ezzel a kettővel kapcsolatban arra jöttem rá, hogy elveszítettük a hitben való látásunkat és használatukat. Az úrvacsorát tudatlanságból hanyagolják

el híveink, mert üres szertartást látnak benne. Az őskeresztyének naponként úrvacsoráztak. Úgy éltek vele lélek szerint, mint a mindennapi kenyérral test szerint. Jó dolga volt a lelküknek is, nemcsak a testüknek. Tréfálkozva sokszor mondom, hogy az atyafiaknak kövér a disznajuk, de nagyon sovány a lelkük, mert annak gondosan megadják a moslékát, kukoricáját, de lelküktől mindent megvonnak. Csoda-é, ha éhen hal, és a haldokló lélek halálrúgásait érezzük: harag, káromlás, perlekedés, békétlenség és a test minden bűnének képében?

A másik baj az, hogy ki akarják érdekelni. Úgy képviselik, hogy a bűnbánati hét előkészületében lemorzsoljuk vétkeinket, és így járulunk méltón az Úr asztalához. Ezt úgyis megmutatjuk, hogy komor ábrázattal vesszük magunkhoz a szent jegyeket. Gyerekkoromból tudom, hogy ez a komor ábrázat mennyire elijesztett. Nem kíváncsoztam ebbe a társaságba. De amikor felfedeztem, hogy Isten népe milyen boldog sereg, hogy az Úr maga a Hegyi Beszédben is boldogokról beszél, sőt a boldog Isten is ilyeneket keres imádóival, akkor megoldódott minden. Az úrvacsora görögül *eucharistia*, magyarul: boldog együttörvendezés Istennel és Istennél Krisztus által. Az úrvacsorázó sereg áhítatos örömben, hálaadásban Urával egyesülő gyülekezet.

A szeretetvendégséggel legfőképpen az a baj, hogy ma nincs. Ami belőle még megmaradt, az még tükörképnek is eléggé torz. Az *agapé* igazában a hívők olyan közössége volt, amelyet az első gyülekezetek megkíséreltek a mindennapi életben valóra váltani. Gondoskodtak egymásról, földi és testi szükségleteikről. Felelősséget éreztek az atyafiak ételért, italért, betegségben való gondjáért, fogsága nyomorúságai enyhítéséért. „...mindenük közvala”, „szükködő sem vala ő közöttük senki” (Ap.Csel. 2:44. 4.34.) Ez a hívők földi, közösségi életének, egymás szolgálatának táplálója, egyben a hitük valóságának igazolója befelé és kifelé egyaránt.

A presbiter akkor tanúja a Krisztus szenvedésének, ha a gyülekezetében Krisztusban él az atyfiakkal együtt a hitben és szolgáló szeretetben.

Gyülekezetén kívül elsodródik a presbiter is, mint a falevél a viharban. Gyülekezet nélkül, azon kívül, magányosan és egyedül senki nem lehet hitben és szeretetben az Úr Jézus gyermeke.

Ezekről a titkokról tanúskodik „a Krisztus szenvedésének tanúja”.

(Részletek Dr. Fónyad Dezső református lelképásztor [1906-1965] Péter, a presbiter-társ című könyvéből) ■

PUSKÁS ATTILA

Istenhez hajtva

Nagy Ferencné Fekete Irén bizonyásgtétele

Arról szeretnék bizonyásgot tenni a testvéreknek, hogyan szabadított meg az Úr Jézus, hogyan váltott meg a bűn, az ördög és a halál rabságából, hogyan adott bocsánatot a bűneimre és hogyan vezetett Istenhez az életembe adott nehezék és a megtérés által. Szívembe írta az én drága ígémet, a 118. Zsoltár 18. versét: *„Keményen megostorozott engem az Úr; de nem adott át engem a halálnak.”*

Volt idő – még megtérésem előtt – amikor az egyik gyermekem beteg lett, és nagyon sírtam. Bizony, kifakadtam édesanyám előtt, hogy megvert engem az Úr. Édesanyám átölelt, és velem együtt sírva, avval vigasztalt, hogy nem vert meg, ne sírjál, lányom. Nem veszi el tőled, mert nagyon szeret téged. De én akkor úgy gondoltam, ne szeressen így engem az Isten! Csak megtérésem után nyílt fel a szemem arra, hogy meglássam, nem bántott Ő engem. Akkor is szeretett, amikor én csúnyán beszéltem róla. Megostorozott, de a javamra; kegyelmébe fogadott, és nem adott át az örök halálnak. Meggyógyított engem is, a gyermekemet is.

Kaptam nehezeket, próbákat, amelyek akkor elhordozhatatlan dolgoknak tűntek, de aztán Jézus magához hívott: *„Jőjjetek én hozzám mindnyájan, a kik megfáradtatok és megterhelgettetek, és én megnyugosztalak titeket.”* (Mt. 11:28.) Engem is magához hívott, akinek nehéz volt a lelkem, hogy megszabadítson terheitől, és odahajtsa Istenhez.

A Sátoraljaújhelyhez közeli Alsóbercekin születtem. Gyerekkorom óta templomba járó voltam; a falunkban valahogy divat volt a templomba járás, nekünk gyerekeknek meg kötelező. A szülőfalumban kereszteltek meg és ott

is konfirmáltam. Édesapám kőműves volt. Édesanyámra, Fekete Ferencnére sokan emlékezhetnek a gyülekezetünk-ből, mert aktív szolgáló tagja volt haláláig. Gondja volt a templomra, mindenre odafigyelt, a virágokra, terítőkre, tisztaságra, a kertre. Amikor a szószék felírta már nagyon kopott volt, ő festette át. Büszke volt arra, hogy az úrvacsorai jegyek, a bor és a kenyér felajánlása karácsony első napjára, hagyományosan az

övé volt. A templomban volt egy állandó helye: a bejáratától jobbra eső részen a negyedig padban. Pap László meg is jegyezte, hogy ha a negyedik sorba néz, mindig ott látja Feketénét a lányával. Akkor az volt a szokás, hogy külön ültek a férfiak és nők: (a bejárat felől) a nők jobb oldalon, a férfiak bal oldalon.

Húsz éves koromban, 1968-ban kerültünk föl Pomázra, már itt kötöttünk házasságot a férjemmel, Feri fiunk is

A szülők

már itt született meg. Előtte a férjem a sátoraljaújhelyi Halászkert étterem üzletvezetőjeként dolgozott, én meg egy fodrászüzletben, de aztán a férjem munkát kapott a Citadellában, majd a Gundel Étteremben, mert jó szakember volt, így felköltöztünk Pomázra. A szüleimmel együtt jöttünk ide, közösen vásároltunk egy szoba-konyhás kis házat Pomázon. Feri fiunk után két és fél évre megszületett Andi lányunk is. Mindkettőjüket Szűcs Ferenc nagytiszteletű úr keresztelte. Én fodrászként dolgoztam, de a szülési szabadságok miatt megszakításokkal. Később az öcsém is hozzánk költözött. Amikor Ferivel várandós voltam, akkor kaptam meg a „nagy”-szobát, az öcsém meg a konyhában lakott a szüleinkkel. A konyhában főztünk, és ők ott is aludtak.

Pomázon persze már nem volt kötelező a templomba járás. Édesanyám ugyan mondogatta: A nagyapjuk vigyáz majd a kicsikre, gyere velem a templomba! De én azt feleltem: Nem megyek, anyukám, mert nekem ez a dolgom, az a dolgom...

Olyan szépen elterveztem mindent, persze Isten nélkül. Még általános iskolába jártak a gyerekek, amikor már eldöntöttem, hogy Feriből állatorvos lesz, Andi pedig majd jogot végez. A házasságom eleje nagyon szép volt, de

aztán jöttek a nehezek. Amikor a gyerekek úgy 5-6. osztályosok voltak, a férjem egyre gyakrabban kimaradozott, és amikor ez egyre gyakrabban fordult elő és sok más is kiderült, elváltunk. Egyedül maradtam a gyerekekkel, és ekkor vette kezdetét az igazi kálvária.

PRÓBÁKTÓL HAJTVA

A fiammal kezdődött tizenhat éves korában, amikor a Híradástechnikai Szakközépbe járt. Egy motorkerékpár-baleset következtében láb- és combnyaktörése lett. Különböző félrekezelések, felül-fertőzések miatt négy és fél hónapig volt kórházban. Már úgy volt, hogy amputálni kell a lábát, amely veszélyt Isten segítségével végül sikerült elhárítani, de leállt a növekedése, amit Feri nagyon nehezen tudott elfogadni, depresszióba esett. Szörnyű tortúrákon mentünk keresztül, mert a sebei nem akartak gyógyulni, de végig éreztem az Úr jelenlétét, hogy mellettem van. Egyik orvostól a másikig jártunk, csináltam, ahogy csak tudtam, de tudtam, hogy jól csinálom, mert valaki kísér. Minden megpróbáltatás ellenére valahogy mindig biztonságban éreztem magamat. Összekapaszkodtunk a családban, a szomszédokkal, a gyülekezetben imádságban, és kitartó imánkat meghallgatta az Úr: nyolc év (!) elteltével Feri sebei teljesen begyógyul-

tak. Nem akarom bántani őket, mert volt közöttük nagyszerű szakember is, de ha az orvosok múlt volna, Ferinek ma nem lenne lába. Annyit kértem csak az Úristentől, hogy ha tolószékekben is, de itt legyen mellettem. De sokkal többet kaptam, mert az Úr meggyógyította, és megadta neki, hogy ismét járni tudjon.

Tettem egy ígéretet az Úrnak, hogy ha visszaadja nekem Ferit, minden vasárnap ott leszek az Ő házában. De nem voltam még teljes szívvel az Úré. Akkori lelkészünk, Pap László hívott, hogy járjak bibliaórára, én azonban mindig kibújtam valami kifogással. Mondtam, hogy majd, majd... tiszteletes úr, majd a jövő héten. Összetalálkoztunk a postán, én meg csak úgy morogtam valamit köszönésképpen, ő pedig elém állt, és határozottan, hangosan áldás, békességgel köszönt. Kijövet meg is fedtet, hogy Irénke, bárhol találkozunk, nem szabad szégyellni az áldás, békesség köszönést, mert mi tanítványok vagyunk. Így taníthatott, de én akkor még bujkáltam az Úr elől. Éreztem, hogy velem van a segítségem, mégsem akartam úgy élni, hogy az Úr vezessen. Nem tudtam, hogy hála kellene adnom, mert már annyi sok minden jót kaptam tőle.

A bajok sem szűntek meg, mert a sok fertőzéstől a fiamnak megbetegedett a mája, és újból jelentkezett nála a depresszió is. Csak ült egyedül a sötét szobában. A pszichológus már intézetbe akarta küldeni, de amikor felvételre jelentkezünk, az Úr küldött egy orvost, aki azt mondta, hogy nem fekteti be, mert a Feri nem beteg. Azt mondta, ha a családban marad, és a család törődik vele, akkor rendbe fog jönni. Így is tettünk. Ide vittük, oda vittük, sokat foglalkoztunk vele, de én akkor már a saját fodrászüzletemben dolgoztam, így hát azért nem tudtam minden percben vele lenni. Így történt, hogy Feri belekeveredett egy sajnálatos verekedésbe, és egy részeg ember ököllel úgy szemén vágta, hogy levált a retinája. Először még nem látszott olyan súlyosnak a dolog. Malmos Attila el is vitte egy ifjúsági csendeshétre, de a harmadik napon már annyira fáj a szeme, hogy haza kellett hozni. Megint orvostól orvosig, újból orvosi tévedé-

sek és hibák sorozata, végül is – hiába műtötték meg – Feri azóta nem lát a jobb szemére. És újból jött a depresszió, hogy ő nem akar fél szemmel tovább élni. Úgy kellett mennem dolgozni, hogy a gyerekek otthon jajgat.

Nem ez volt a nehezek legmélye, mert utána Ferinek csípőprotézisre lett szüksége. A kilencedik orvos vállalta el a műtétet, mert a többiek azt mondták, hogy nem lehet műteni. Szinte már több időt töltöttünk kórházakban, mint otthon. Emberpróbáló feladat volt a munkámat is elvégezni, és az orvosokat is járni. A vendégeim már alig láttak mosolyogni, ebből tudták, hogy már megint baj van. De ezzel még mindig nem volt vége a megpróbáltatásoknak, mert aztán Ferinek egy diónyi polipot kellett kioperálni a beléből, később pedig a pajzsmirigytávolították el, és Andi betegségéről már nem is szólok, mert félek, hogy csak a keserűségről, és nem a kegyelemről szólna ez a bizonyoságtétel.

BŰNÖKTŐL HAJTVA

Nagyon megszenvedtem, sokszor saját önfejlődésem miatt. Már a párválasztásomat is, mert nem Istentől kértem. Arra volt csak eszem, hogy azt kérjem az Úristentől, hogy református legyem. Na, most mire mentem vele, hogy református! Nem azt kértem tőle, hogy Krisztussal egy úton járjunk, hanem hogy református legyem. Már otthon a faluban mondogatták: Jaj, Irénke, vendéglátós! Azok ilyenek meg olyanok! Anyukám is óvott: Jaj, hát azok hajnalban járnak haza! Nem lesz ez jó! De Irénke ugye nem fogadott szót.

Aztán jöttek a kemény próbák. Orvostól orvosig, műtétől, műtétig. Egyáltalán nem volt olyan életünk, mint ami egy boldog családi életre hasonlított volna, családi nyaralásokkal, megszentelt karácsonyokkal, ünnepekkel, nyugalommal, békességgel.

Olyan sokan megkérdezték már, hogy bírom? Amikor Ferit a májával befektették a kettes belklinikára, a biopszia előtt megkértem a professzor urat, hadd maradhassak Ferivel éjszakára, nincs senki más a szobájában. Megengedte. Megvolt a vizit, mindenki elszörnyedt a fiam zárójelentéseitől. Feri elaludt, én

Andi és Feri

pedig ott ültem hosszú órákat a széken, kezemben a Bibliával. Amikor bejött a doktornő, azt mondja nekem: Tudja, anyuka, beszéltek a kollégákkal, hogy ennyi baj ellenére maga milyen jól néz ki! De látom, mi van a kezében, és én most már értem!

Igen, de ez már azután volt, hogy úgy megnehezedett a lelkem, hogy Pap Lászlóné Erzsike unszolására mégis csak elmentem egy biatorbágyi csendshétre. Már Pap László is hívott, többször is, de nekem annyi bajom volt, ami miatt állandóan perlekedtem Istennel: Hát Uram, pont én kapom ezeket, amikor egyedül nevelem a gyerekeimet, annyi mindent megteszek értük, és járok a templomba is? Aztán amikor még több nehezett kaptam, és már nem volt elég tudnom, hogy van, velem van és segít a Jóisten (persze, a gondoskodó Isten, aki „felhossa az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra”), kezdtem belátni, hogy nem a körülmények miatt nehéz a lelkem. Más miatt van szükségem segítségre.

Sokan imádkoztak is érttem. Az Úr adott segítőt, akik mellém álltak: Péntes Pali bácsit, Fehér Andrást és a feleségét Valikát, Suhajda Erzsit, Marosszéky Icát, Juhos Ibolyát, Kurfis Rózsikát, Homoláné Pannikát, természe-

tesen Pap Lászlóné Erzsikét és az egész bibliaórási csapatot. Többen közülük Biatorbágyra is elkísértek. Akkoriban sokan jártak oda a gyülekezetünkbe. Ilyen nagy összefogás kellett ahhoz, hogy én most itt szólhassak és bizonyoságot tehessek, mert a sok bajom mellett is makacs ember voltam, aki nem akart elfogadni emberi segítséget. De tudta az Úr, hogy közbenjárókra van szükségem, mert magamtól nem fogok hozzá menni. Miért is kellene nekem megtérnem? Visszatartott az, hogy valamit nagyon nem akartam: változni.

És akkor megérkezett az életembe az igazi közbenjáró, az Úr Jézus.

AZ ÚR JÉZUSTÓL HAJTVA

Biatorbágyon jöttem rá arra, mennyivel másabb az élet Jézussal, mint amit addig éltem nélküle. Addig azt szégyelltem, hogy miért is kellene nekem megismernem közelről az Urat, amikor ismerem, azután pedig már azt szégyelltem, miért kellett nekem annyit nyűgölnöm, hogy a lába elé boruljak, amikor ennyire szeret.

De azért nem ment könnyen itt sem. Mindenkinek meg kellett ígérjem, hogy elmegyek beszélgetésre. Ez a bűnök megvallása és letétele volt. Akkor már Trausch Liza néni, a misszió alapítója

nem élt, Dr. Holtai Margit volt a vezető. Az ebédlőben ültünk, és Valika unszolt, hogy most menjél oda Margitkához, mert később már nem lehet hozzá időpontot kapni. Magamban azonban azt mondtam: Dehogyan megyek! Én már holnap elmegyek innen. Telefonálok az öcsémnek, hogy vigyen haza. Az ördög ott settenkedett körülöttem, de az Úr nagyon-nagyon vigyázott rám. Akkor Margitka – aki egyébként mindig a másik oldalon szokott lejönni – azon a soron jött le, ahol én is ültem, és egyenesen megállt előttem, megfogta a vállamat, ránézett a kitűzőmre, amelyen a nevem állt, és azt mondta: Irénke, ugye te most vagy itt először? Mondom: Igen. És befejezted az ebédet? Igen. Na, akkor gyere velem, légy szíves. Nem tudom szavakkal lefesteni azt az örömet, ami a velem lévő testvérek arcán megjelent. Annyira drukkoltak nekem, annyira könnyörögtek értem, és lám, az Úristen lehajolt hozzám.

Én is tudtam, hogy ez csakis az Úrtól lehet, és most oda kell állnom az egyedül igaz Isten elé. De én annyira, de annyira félttem, mintha az ítélet napja érkezett volna el, valósággal reszkettem, és rettentő nagy félelem fogott el. Pedig mondták, hogy a Liza néni volt kemény, néha még kiabált is az emberekkel, de Margitka nem ilyen. Na és akkor elmentünk.

Margitka nagyon jól kezelte, látta rajtam, milyen nehezen nyílok meg, de annyira éreztem az Úr Jézus jelenlétét, és Margitka is olyan bizalmat keltett bennem, annyira szeretetteljes volt a lényem, hogy szépen fokozatosan megnyíltak a kapuk, szemeimből elindultak a könnyek, és minden bűnöm, bajomat, fájdalmamat, ami csak eszembe jutott, megvallottam előtte. Amikor kijöttem, én az egész hetet végig sírtam, olyan felszabadult voltam. A testvérek velem örültek, és mondogatták: De megszépültél! Hogy ragyog a szemed! Nem lehet elfelejteni azt az örömet, amikor az ember átmegy ezen, megkapja a szabadítást, és átéli igazán, hogy Jézus Krisztus értem is odaáldozta az életét.

Az volt az ígém, amit Biatorbágyon kaptam, ami Nyilas esperes úr is: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívta-

lak téged, enyém vagy!” (Ézs. 43:1.) Igen az Úr hívott engem, és amit el akart végezni az életemben, elvégezte. Egyedül Övé a dicsőség! De nagyon hálás vagyok minden emberi segítségért is. Mindegyiküket nagyon szeretem, Fehérné Valikát különösen is. Olyan szép emlék róla, ahogy örülni láttam, amikor kijöttem a beszélgetésről. Utána még jó sokáig jártam vele Biatorbágyra, sok éven keresztül.

AZ ÚR JÉZUSTÓL VEZETVE

Sok minden változott azután, mert tudtam, hogy nekem most már az a dolog, hogy mindig megkérdezzem az Urat, hogy az Ő útján járjak. A gyerekeim is hisznek Istenben, de úgy vannak, mint én a megtérésem előtt. Andi is jön minden vasárnap a templomba. Azelőtt is járt, de volt rá példa, hogy egy vasárnap el kellett mennem anyukámnak otthonkát venni meg fejkendőt, mert sehol nem lehetett kapni, csak a piacon. Azt gondoltam, nélkülem Andi nem fog elmenni a templomba, de amikor hazamentem, azzal fogadott, hogy mi volt az ige. Olyan öröm volt bennem, hogy nélkülem is elment! Ő is ígéretet tett, hogy minden vasárnap ott lesz az Úr házában, és ha nem tud menni, mert valahová el kell utaznia, akkor ott azon a helyen bemegy a templomba, és imádkozik. És most is, ha Baba néni nem tudom elvinni, akkor ő viszi a templomba.

Feri és édesanyja

Azt mondja, akkor is elmennék, ha nem kellene vinni.

Nagyon hálás vagyok az Úrnak, hogy megkeresett engem (mert nem voltam egy könnyű eset), és hogy meg is talált. Meggyőződtem, hogy nem rossz az Isten, csak meggyötör, ha arra van szükségem, hogy egészen az Övé legyek.

A gyülekezetben is elkezdtem a szolgálatot. Amíg erővel bírtam, takarítottam a templomot, parókiát, és az Idősek Otthonában külsősként részt vettem a gyógytorna szervezésében, segítve a betegeket. Nagyon sok szeretetet kaptam ezektől az idősebbektől, akik minden alkalommal nagyon vártak. Most is ott vagyok velük – ha tudok – az idősek református bibliaóráján, sok örömet és szeretetet kapunk egymástól. Arra próbálok mindenkit terelgetni, hogy az Úr nélkül nem szabad élni. Csak az Úrral együtt képzelhető el igazi élet. Én is csak az Úrral tudtam végigcsinálni mindazt, amin keresztül mentem az életem során.

Ami hátralévő életemben az én dologom, az az imádság. Minden nap szüntelenül imádkozni, hálát adni, könyörögni, közbenjárni: a gyerekeimért, a szeretteimért, a gyülekezetemért, az idősebb és nem idősebb testvéreimért, a lelkipásztorainkért, és mindazért és mindazokért, amiket az Úr a szívemre helyez. Jó ezt így csinálni.

Persze senki ne gondolja rólam, hogy akkor én most egy szent asszony vagyok. Nem. Még megtérésem után is sokszor ragad el az önsajnálattal. Ha megbánt valaki, és nem szólok vissza, mert én az Úré vagyok, azért bennem van, hogy én mindig csak a jót adom, de csak a rosszat kapom vissza; jaj, de tudom sajnálni magamat! De sok mindenben azért máshogy veszem az akadályokat, mert tényleg az Úré vagyok, és Ő vezet. A gyerekeim is a fejemhez vágják már, hogy nekem mindig csendesetekre kellene járnom, mert utána mindig fel vagyok dobódva, ragyog a szemem és olyan jó anyuka vagyok. Igen, a megkönnyebbülés mindig visszavezet az Úrhoz, de ez egyedül nem menne. A világ nagyon elvisz, ezért mindig kérem az Urat, őrizzen meg a gonosztól. ■

PUSKÁS ATTILA

Egy elfeledett prédikátor: Szilády János

Érdekes gyülekezettörténeti adalékra bukkanhatunk az 1863/1864 évi jegyzőkönyveinkben. Góból Gáspár pomázi lelkészsége végén ugyanis rövid ideig a gyülekezetben szolgált segédlelkészként SZILÁDY JÁNOS (1839–1889) lelkipásztor, a XIX. századi magyar költészet és egyházi irodalom egyik neves képviselője.

A pályakezdő fiatal lelkész két év kunszentmiklósi segédtanári szolgálat után 1863-ban került Pomázra, éppen a pomázi lelkész és a gyülekezet közötti konfliktus nehéz időszakában. A gyenge hangú, félszemére vak segédlelkész ebben az áldatlan helyzetben tapasztalta meg először a gyülekezeti lelkészség gyakorlati nehézségeit, ugyanakkor talán ez az erőpróba is segítette megtalálni magában a lelkipásztori elhívása értelmét, mert később pesti káplánná nevezték ki Török Pál superintendens mellé, majd a váci fegyház papja lett, utána Baján, élete utolsó tizenöt évében pedig a délvidéki Bácsfeketehegyen szolgált lelkipásztorként. Kortársai egyöntetű véleménye szerint nagyhatású igehirdető volt, aki ígéretes szép-irodalmi munkássággal indult Arany János vezetése alatt, bár ezirányú tehetsége később be nem váltott reménység maradt. Református igehirdetőként azonban korának jelentős lelkésze volt, amit prédikációinak két kötetes gyűjteménye is igazol, melyet bátyja, a neves református lelkész, irodalomtudós, nyelvész, orientalista, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, Szilády Áron adott ki 1874 és 1876 között.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának Kézirattára őrzi a Szilády Áron által írt, valamint a hozzá írott leveleket, így Szilády Jánosnak a leveleit is. A pomázi időszakból most két levelét közöljük az MTA KIK Kézirattárának szíves hozzájárulásával, amelyek Szilády János pomázi segédlelkészi

indulásának kortörténeti dokumentumai, és gyülekezetünk történetének egy eddig talán még nem kutatott, ám igen mozgalmas időszakába engednek bepillantani.

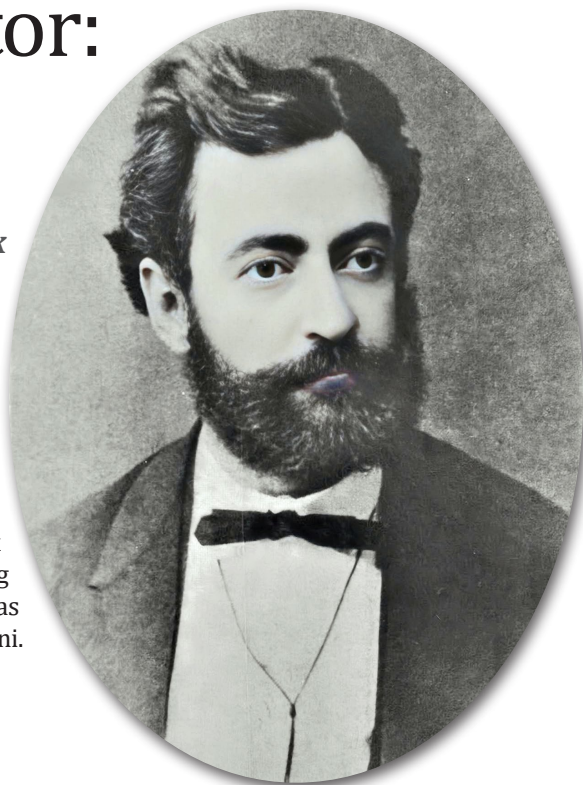
Pomáz, Auguszt. 31. 1863

Kedves bátyám, Áron!

Már csak innen is írok egy rövid levelet, ha otthon érne még.

Ide értem szerdán este. Sz. Endrén nem kapva egyéb kocsit, egy rácnak egy lovas kordéján zötyögtem a pomázi lakásig, megátkozva még azt is, aki a kocsizást feltalálta, a határon leszálltam s én gyalog jöttem be, míg a rác a paphoz szállította egyetmá-somat. A pap szívesen fogadott. Elbeszélte a viszályokat, már azt aztán, hogy nem hagyott-e ki valamit belőlük, nem tudom; még az egész dolgukkal most sem vagyok tisztában.

De visszatérve a dolgok folyamára, szerdától vasárnapig én sehol sem voltam. Csütörtökön elhelyezett a pap nem messze a parókiától levő saját házába, itt lakom szembe Maresékel, Mares Móricnak egy béresével egy konyhán és egy fedél alatt. Vasárnap papoltam, amennyi teltt ebből a zugegyházból ott volt, úri csak két família asszonynepe volt, mind a kettő luther (lutheránus, azaz evangélikus – a szerk.). A gége elég jól viselte magát, általában úgy látszik, hogy ezt a temp-
lomot bekurjantathatom.

Vasárnap délután voltam Királyéknál, csak az asszony volt otthon, maga Sz. Endrén volt, emiatt ott kellett maradnom vacsorára. Amint hazajött Király, se kérd, se hall, csak csíp fülön, s azt mondja, hogy: „gyerünk öcsém Jordánhoz” (ez a főgondnok, egy gazdag úriember, levén ezen egyháznak két gondnoka). Mentünk, én azt sem tudtam quo jure (milyen jogon – a szerk.). Jordán uram igen szívesen fogadott, ott vacsoráltunk aztán, nem Királyéknál. Elkérdezte, hogy vagyok, hol lakom, hol kosztírozom; én mondtam, hogy a papnál, azt felelte, hogy „nem jól van az, nem úgy lesz az, mert ez a nép nem azt akarja, hogy Góbólnek legyen káplánja, hanem azt, hogy Góból ne csináljon semmit, és a káplán egészen különálló, független ember legyen.” Mondta, hogy majd tart presbyterialis gyűlést, nem tudom majd mire mennek.

Én nem tudtam még fenéig ezt a zűr-zavart belátni; a pap egyáltalában nem hiszi, hogy állásában meg volna ingatva, a nép pedig annyira el van keseredve, hogy még azt is rossz szemmel nézi, ha engem a pappal együtt lát. Biz, itt nem

jó papfélének lenni, mert úgy utálják, mint valami bélpoklost.

Én egyébiránt kivetek a nyakamból minden efféle aggodalmat, vásárnapként úgy összeszidom őket, mint a tököket, egy héting aztán nekik is elég, nekem is. Majd rávárom, mi lesz belőlünk, májusig csak megleszünk, azt sem hiszem, hogy az ekklésia feseljen, mert Göből uram sem tágít, ha még másképp lehetne is. —

Addig is még többet írhatok. Maradok k. anyámat és mindnyájatokat csókolva szerető testvéred
Eleket köszöntöm

János

Pomáz, Oct. 18. 1863

Kedves bátyám, Áron!

Éppen virradóra jár, – ne gondold azonban, hogy úgy virrasztottam végig az éjszakát, hanem reggel Pestre szándékozván egy ponyva kocsival, korán fölébredtem, és így esett, hogy ily rendkívüli időben írom e levelet, melynek Pestig magam akarok postája lenni.

Leveledet kaptam, de a rendelt időre nem mentem be Pestre, mert azt kellett következtetnem, hogy te sem mentél be, miután az irodalmi társulat gyűléséről egy betű hirtetést sem láttam a prot. lapban.

Géresi volt kint nálunk, pár napot jól eltöltöttem vele, az ingemet kihozta, de édesanyám céduláját csak két hét múlva találtam meg benne, mikor már másik levelét is megkaptam.

De már odatérek, ahol mostan élek, honnét testem-vérem, hol kivész a lélek.

Maholnap két hónapja lesz, hogy itt vagyok, s közhímetemre a compressoratusnak (közirtokosságának – a szerk.) még alig tisztelegtem valahol. Királyékhoz idejövetelem (után) már negyednapra elmentem, oda azóta járok is, éppen sétautamba esik esténként, ők pedig rendszeren kint ülnek. A Mares házhoz is betámikottam valamelyik rossz nap; ez megérdemli a bővebb tárgyalást.

Áll ez a dynastia három tagból, a létező porontyokat számba nem vévén; név szerint: az aggastyán anyaméh, özv. Mares (:tudj a fene miné:), ennek fiacskája: Mór-icka, és ezen ifjú oroszlán-

nak partija, a domború oldalborda: Málka. Ide mentem én atyafiságos szeretettel és alattvalói tisztelettel egy szép őszi napnak alkonyán. Az agg hadastyán éppen vörösrépát faragcsált az előcsarnokban, szeme volt négy, de jól – amint vettem észre – mégsem lát, fülei is, bár centivel kielégítőek, de különben olyanok, mint Jászberényben a Lehel kürtje, mely nem fogékony többé a hangra. Tudva mindezeket, amint odaértem, elkezdtem ordítani torok szakadtából, a téres udvar legvégin levő béres ijedtében kiejtette a villát kezéből, de az én öreg Debórámnak a füle sem mozdult meg, végre mélyen köszönő kalapom

által vert szellővel felébresztettem a skrimpiciót (skrimpicio = vén banya – a szerk.), rám förmedt, hogy kit keresek, s szót se várva – tán érezte, hogy úgysis hiába – belökött. Benn egy szabalyány azt mondta, odabenn meg senki sincs. No én aztán a cselédségnek szerencsés jó éjszakát kívánván, elkövetkeztem. – A cséripszerű rossz pletykasárkány azt beszéli, hogy a Málka otthon volt, de jónak látta elbújni.

No de ennyit is kár volt erről írni, majd csak belejövök májusig, vagy az unatkozásba, vagy a pomázi módiba.

Királynak átadtam üdvözetemet, mondta, hogy szeretne ismerni, majd megbeszéljük, ha találkozunk.

De száz szónak is egy a vége, majd megbeszéljük mindent. A papék hozzám igen előzékenyek.

Bajom nincs, lesem egyre, hogy mikor erősödik meg bennem a papságra való kedv (:majd erről is beszéljünk:).

Édesanyámnak, Zsófinak, Terkának s mindnyájatoknak minden jót kívánva s csókolva

maradok szerető testvéred

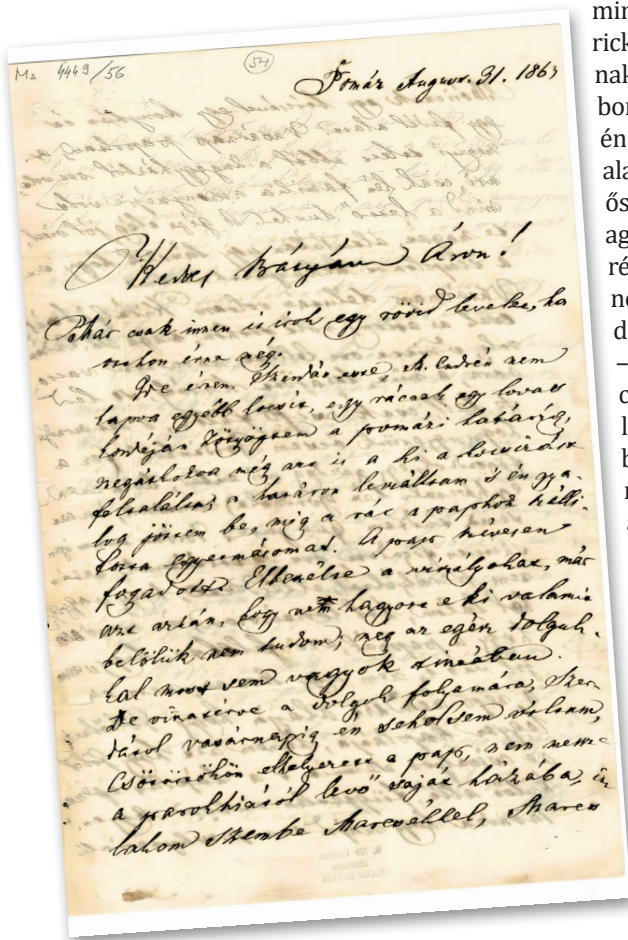
János

KÖNCZÖL DÁNIELNÉ ESZTER NÉNI MEGJEGYZÉSEI

Roppant érdekes a két levél, és nem túl hízelgő.

Magyaráztként: Király Mihály feleségéről annyit, hogy Szilády Júlia valószínűleg Szilády János néneje volt. Jordán István főszolgabíróként főnöke volt Király Mihálynak. Itt vannak eltemetve a régi református temetőben. Mares Vencel felesége 1831-ben özvegyült meg, amikor legkisebb fia, Móric, alig két éves lehetett. Málka – Bezzegh Amália – Móric felesége volt. A Mares család személyes dolgait Szilády kihagyta a levélből, de ebből az írásból is kiderül, hogy elég zilált család volt.

A református egyházközség az alapító Wattay Pál halála után, elvesztvén legfőbb támogatóját, légüres térbe került. A szintén protestáns gróf Teleki József vállalta az anyagi terhek megörökölt részét, de nem Pomázon lévén a Teleki család családi központja, keveset tartózkodott itt, így nem folyt bele

az egyház napi ügyeibe. Az egyházközség korai történetére visszatekintve, ebben a légüres térben vannak befolyásos pártfogók, de a törekvések nem mutatnak egy irányba. Legfőképpen a Wattay család itt élő tagja, Wattay Gyula az, aki negyven éven át (1850-től 1890-ig, haláláig) betöltötte a főgondnoki tisztséget. Gőből Gáspár lelkésze idején is a presbitérium első embere volt.

Gőből Gáspárt az igen befolyásos Fáy András mentorálta, legalábbis tőle származik az a pár sor, amiben elismerő szavakkal illeti Gőből lelkészi erényeit. A fent említett levél tanúsága szerint Gőből beosztott lelkészt szeretne, a gyülekezet azonban új papot. Ilyen körülmények között érkezett Pomázra Szilády János, a neves kiskőrösi lelkészfamília tagja – Szilády Áron lelkész, irodalomtörténész és nyelvész testvére –, minden valószínűség szerint Wattay Gyula hívására. (A Wattayak történeti okokból jó kapcsolatot ápoltak a kiskőrösiekkel.)

A harmadik személy, akiről itt szó van, Jordán István főszolgabíró, aki személyes okok miatt szívesen szabadulna a Fáy-befolyástól, s kívülről jött emberként szeretne érdemeket szerezni a helyi társadalomban. Szilády Jánost szívélyesen, vacsorameghívással fogadja. A helyettesítő lelkész végül is Szánthó Ödön lesz, akit Gőből Gáspár halála után a gyülekezet „közfelkiáltással” rendes lelkészévé választ. De Szánthó nem sokáig marad, s újabb lelkészválasztásra kerül sor, és a pályázók között ott van Szilády János is, de ismét nem ő a győztes, hanem S. Kováts Dániel, aki Szánthó távozása után a helyettesítő lelkész státuszát töltötte be. Ezek után Szilády János külföldi tanulmányútra ment.

Érdekességként megemlítem még – bár ez még a korábbi időkből való –, hogy gróf Teleki Józsefnek már az 1830-as évek végén is volt egy próbálkozása. Bújdosó Mihályt, aki 1812 és 1840 között volt a református iskola tanítója (rectora), Gyömrőre vitte, kb. fél évig ott működött, majd visszatért Pomázra. Bújdosó remélte, hogy az anyásítást követően sikerrel pályázhat a lelkészségre, de az óbudai anyagyülekezet is Gőből Gáspárnak szánta a helyet, igaz segédlelkészi formában. Végül is Gőből először Kisorosziban lett lelkész, majd Bújdosóval helyet cseréltek, s ide segédlelkésznek érkezett, azaz a tanítóság alól fel volt mentve. Így viszont sikerült lelkésszé lennie Bújdosó Mihálynak, bár

Kisorosziban nem sokáig maradt, s az óbudaiaknak is csalatkozni kellett, mert kisebb huzavona után, de Pomáz anyásítása is megtörtént, s Gőből Gáspárt a gyülekezet rendes papjává választották. Bújdosó után jelentős „historia domus” maradt, amit mostanáig még nem sikerült teljes mértékben feldolgozni. ■

Szilády János sírja a bácsfeketehegyi temetőben

Megemlékezés a honvédsíroknál a pomázi temetőben, március 14-én

HALÁSZ ÁRPÁDNÉ

Emlékezzetek!

„Emlékezzetek meg a ti előljáróitokról,
akik szólották néktek az Isten beszédét,
és figyelmeztvén az ő életük végére,
kövessétek hitüket.”

Zsid. 13:7

Pomáz 1999. február 18.

Ezt az igét kapta mindenki,
aki részt vett Pap László temetésén

Emlékszem arra a pásztorra, aki valóban a lelkeket pásztorolta. Istennek átadott életével hirdette a szabadulás lehetőségét, hirdette, hogy nincs olyan nyomorúság, amelyből Jézus Krisztus bűnbocsájtó kegyelme által ne lehetne új életet kapni. De ahhoz nyitott füllel és nyitott szívvel kell hallgatni Isten igéjét.

Pap László nagytiszteletű úr és felesége, Erzsike vitte a gyülekezetet mindenhol. Így jutottam el én is olyan helyekre, alkalmakra, ahol megszólított az Úr az Igéjén keresztül. Vittek minket Erdélybe, Kárpátaljára, megismerhettem az ottani magyarokat, hogyan élték meg hitüket, magyarságukat a nehéz időkben.

Ő vitt el engem 1989 januárjában Biatorbágyra. Ott sok hozzám hasonló problémákkal küszködő asszony vett részt. Sokan megtértünk, ott nyertem új életet. Attól kezdve mindenütt, ahol csak lehetett, ott voltam, szolgáltam, bizonyosságot tettem a hitemről. Szolgáltam Biatorbágyon, főztem sok éven keresztül csendeseteken és ahol szükség volt rám.

Pap László nagytiszteletű úr elvitt Kis-kovácsiba, Dolinába, ahol szenvedély-betegeknek szolgált igével. Mivel sokat kaptam a kegyelemből, én is tovább akartam adni belőle. Sokszor túlcserült bennem a hála, és bizony olykor meggondolatlan dologba is belementem volna, ha ő nem figyelmeztet szelíd mentő szeretetével.

Egy alkalommal, amikor Dolinán a szolgáltók havi megbeszélésén voltam, egyik budapesti doktornő felvetette azt a kérdést, hogyan lehetne megoldani a már meggyógyult, megtért betegek utó-

gondozását. Kellene egy hely, egy ház, ahol ez megvalósítható lenne. De hol? Én, aki akkor egyedül éltem, jelentkeztem nagy buzgalommal, hogy az én házam rendelkezésre áll. Rögtön megszálltak kérdésekkel, kezdtek érdeklődni, hol van az a ház, milyen, mikor lehet megnézni? Kezdték tervezgetni. Pap László megvárta, amíg mindenki hozzászólt, aztán az ő józan, meggondolt mentő szeretetével megszólalt: Na csillapodjanak csak le, nem olyan egyszerű ez, ahogy a testvérek elképzelik. Évának van három gyereke, az a ház nem erre való. Különben is, kérdeztétek az Isten vezetését ebben a dologban? Lehűtött engem is és a testvéreket is. Így óvott meg az elhamarkodott döntéstől.

És Isten megengedte, hogy az Ő ügyében valóban rendelkezésre állhasson a házam. Pap László halála után több be-szolgáló lelkész volt itt Csobánkán, de mindegyiküknek volt lakása. Balássy András viszont Budapestről járt ki naponta szolgálni. Így lett az ő lakhatására végül megoldás a házam. Itt lakott nálam feleségével, Hajnalkával öt évig, amíg Pesten nem kaptak parókiát.

Még sok mindenre emlékszem, de ha mind leírnám, nem lenne elég hely ebben az újságban. Huszonöt éve nincs közöttünk, de mindig szeretettel gondolok rá, és hálát adok Istennek az ő nálunk töltött szolgálatáért, életéért. A példamutatásáért, hogy hogyan kell egy hívó embernek megélni az elmenetelt ebből az árnyékvilágból.

Legyen áldott az emléke! Soli Deo Gloria! ■

„Emlékezzetek meg a ti előljáróitokról, a kik szólották néktek az Isten beszédét, és figyelmeztvén az ő életük végére, kövessétek hitüket.”
(Zsid. 13:7.)]

2024. március 8-án, életének százkettedik évében visszaadta lelkét Teremtő Urának és átszenderült az öröklétbe TOLNAY PIROSKA néni, gyülekezetünk legidősebb tagja.

Isten vigasztaló kegyelmét kérjük családjára és mindazokra, akik ismerték és szerették őt; legyen áldott az emléke mindannyiunk szívében!

Piroska nénitől 2024. április 11-én vettünk végső búcsút a feltámadás hitének reménységével pomázi temetőnkben.

Jézus jövetele - ítélet

(JÁNOS 9:39.)

„És monda Jézus: Ítélet végett jöttem én e világra, hogy a kik nem látnak, lássanak; és a kik látnak, vakok legyenek.” A következő versek pedig ezt mondják: „És hallák ezeket némely farizeusok, a kik vele valának, és mondának néki: Avagy mi is vakok vagyunk-é? Monda nékik Jézus: Ha vakok volnátok, nem volna bűnötök; ámde azt mondjátok, hogy látunk: azért a ti bűnötök megmarad.”

Ezt az ígét Jézus a vakonszületettnék mondta, akit meggyógyított. Ámde oly hangosan mondta, hogy azok a farizeusok is meghallották, akik a közelben álltak. Jézusnak a világba való jövetele ítélet, krízis. Benne szétválasztódnak a lelkek. A vakok látókká lesznek, és a látók vakokká. Nemcsak a testi vakóságban szenvedőkre gondol ezzel a kijelentéssel, mint például a vakonszületett, azokra is gondol, akik lelkiileg, szellemileg vakok, akik bűnben élnek,

és nem tekintenek Istenre és az Ő ígérére. Ezek Jézus által látókká lesznek. Ezt tapasztalhatta meg például a samáriai asszony a Jákób kútjánál és a jerikói vámszedő, Zákeus.

A látók pedig vakokká tételnek Őáltal. Az írásismerő farizeusok, akik kevélyen a Mózes tanítványainak nevezték magukat, és elbizakodottságukban látóknak vélték önmagukat, vakokká lettek, vagyis nem látták meg, hogy Jézus a Messiás, mert nem is akarták ezt meg látni. Ezért vakokká lettek a Krisztusban megjelent isteni kegyelemre nézve, és Jézust keresztrefeszítették.

A krízisről szóló beszédet meghallották a farizeusok, és ezt kérdezték Hozzá fordulva: „Talán mi is vakok vagyunk?” Jézus szavai által találva érezték magukat, de magukban fellázdattak azok ellen. Gúnyolódva vetették fel a kérdést: „Mi is azok közé a vakok közé

tartozunk-e, akiket látókká teszel?” Nevelésésnek tűnt fel előttük, hogy őket a vak névvel illetné valaki.

Jézus így felelt nekik: „Ha vakok volnátok, nem volna bűnötök; most azonban azt mondjátok, hogy látunk, azért a ti bűnötök megmarad.” Ezzel azt akarja mondani: Ha azok közé a vakok közé tartoznátok, akik az ő vakságukat beismerik, akkor tudnék segíteni rajtatok is, mint más vakokon is segítetttem, hogy látókká lettek. Ti azonban magatokat látóknak tartjátok, és ezért utasítottok el engem – ezzel aztán a sötétség és ítélet hatalmába kerülettetek. Megke-ményítettétek magatokat mindaddig, míg csak el nem nyeritek a megkeményedés ítéletét.

(Modersohn Ernő: 100 ellentmondás és homályos hely a Bibliában című könyvéből) ■

MALMOS TÜNDE

Békesség

Ültem az asztalomnál, és éppen pakoltam, vagyis inkább kerestem az asztalommat az óriási papír- és füzetkupac alatt. Aztán a tekintetem a falra tévedt, és pont az egyik kiragasztott igén állt meg. Elolvastam, és rögtön magam előtt láttam a tegnapi ifit, amin az emlékkövekről volt szó.

Az alkalmon Samu kirakott az asztalra kilencven kinyomtatott igét, és mindenki választott egy olyan igét, ami úgy belülről megérintette. Az én papíromon ez állt. *„Békességet hagyok nektek, az én békeségemet adom nektek, de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja. Ne nyugtalanodjék a ti szívetek, ne is csüggedjen!”* (Jn 14,27) Ahogy most újra elolvastam, megint békesség járt át, ahogy az igében is meg van írva.

Gondolkodva néztem azt az apró papírt, ami tegnap új energiát adott nekem ennek az akkor még teljesen káoszos hétvégén. Senki nem látta, hogy min mentem keresztül, hogy törtem apró szilánkokra belül. Nem mertem elmondani,

megmutatni. Csak Isten tudott róla, és a plüssmacim, Kicsi. Ők voltak azok, akiknek kísírtam magam. Tudom, hogy gyakran hangzik, hogy valaki egy plüssmackónak sír, de ne felejtjük el, hogy mind Isten gyermekei vagyunk!

Ez az ige akkor óriási erőt adott. Ezen a héten jópáran mondták, hogy felejtsem el, ami történt, ne foglalkozzak vele, és akkor újra békés, nyugodt lehet minden. De nekem nem kellett ez a fajta „békeség”! Mert ez nem az! És akkor jött a hétvége, az ifi, amit akkor még jobban

vártam, mint máskor. Amikor elolvastam ezt az igét, akkor kaptam meg az igazi békességet. Istentől, aki akkor is gondoskodott rólam, elveszett gyermekéről.

Az ifi hátralévő részében magamhoz képest úgy felszabadultam, mint még soha. Kaptam egy életre szóló, mindig aktuális igét. Úgy örültem ennek az egésznek, hogy még a nagypénteki Passióban is vállaltam szerepet, mint az egyik narrátor, hogy így mutassam meg hálámat Istennek, Őt dicsőítve. ■

Kertgondozás Csobánkán

Február és március hónapokban több alkalommal gyűltek össze hétvégeként gyülekezetünk tagjai a szükséges kerti munkák elvégzésére Csobánkán. Az Úr szép időt, erőt és jókedvet adott mindnyájuknak.

ORBÁN MÁRIA

Adj, Uram, békét

Te adj, Uram, békét
E háborús világban.
Csenedesedjen a szív,
Mely Hozzád szól, Uram.

Te adj, Uram, békét,
Szűnjön a sötétség,
Sebzett szívem viszem
Én Uram, Te eléd.

Te adj, Uram, békét,
Ne szóljanak fegyverek.
Gyűlölet háborút szül,
Te óvj meg engemet.

Te adj, Uram, békét,
Hisz Tiéd a szívem.
Te adj, Uram, békét,
Békét mindig nekem.

SEBESTÉNYNÉ JÁGER ORSOLYA LELKIPÁSZTOR

Békesség nektek!

„Békesség nektek!” (Jn 20,26) Tudjátok, ki köszönt így, és mikor? Jézus köszönt így húsvét vasárnapján, amikor az üres sírban nem találták a testét, és megjelent az Őt szeretőknek. Ez a mondat így hangzik héberül (arámul is), ahogy Jézus beszélt: Salom! Ez egy köszöntés Izraelben. Ahogyan mi, reformátusok is köszönünk: Áldás, békesség! Egy szép város nevében is el van rejtve ez a szó, rájöttek-e melyik város ez? Igen, valóban: Jeruzsálem – azt jelenti: békesség városa (Jiru-salem).

Húsvét kapujában vagyunk, a nagyheti úton – remélhetőleg emlékszünk rá, melyik napon mit is ünnepeünk. Nézzünk végig mégis még egyszer a nagyheti úton: mögöttünk virágvasárnap, előttünk nagycsütörtök, nagypéntek és a feltámadás napja, vasárnap. E köszöntés emlékeztessen bennünket mindig és minden körülmény között arra, hogy Isten békességet szeretne adni, de nemcsak húsvétkor, hanem mindenkor. A szív igazi békességét, mert Ő tudja, hogy a békesség mindenkor fontos. Ő maga mondja ezt: „Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel ké-

réseiteket Isten előtt; és Isten békessége, mely minden értelmet meghalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat Krisztus Jézusban.” (Fil 4,6)

Éppen ezért most álljunk meg egy kicsit, csöndesedjünk el, és tegyük fel magunknak ezt kérdést: Békesség van-e most, ebben a pillanatban a szívünkben? Ha igen, köszönjük meg, adjunk érte hálát, ha nem, akkor kicsit vizsgáljuk meg, miért nem? Mint amikor orvoshoz megy az ember, ahol kérdéseket kapunk az egészségi állapotunkkal kapcsolatban, legyünk most a magunk orvosai, és nézzünk a lelkünk mélyébe

- magányos vagyok, kirekesztett?
- megbántottak?
- haragszom valakire?
- szorongok valamitől?
- félek valamitől, valakitől?
- nincs béke körülöttem?
- vagy más oka van, hogy nincs éppen békesség a szívemben?

Fontos, hogy ismerjük magunkat. Ehhez fel kell tudnunk tenni ilyen kérdéseket, és a rá kapott, belül megértett válasz is nagyon fontos, mert csak úgy kezdődhet a gyógyulás mindig, ha előbb szembesülünk azzal, ami nem jó.

Ezért fontos, hogy jól lássuk a helyzetünket. Azonban Isten azt szeretné, ha tudnánk: a békesség elsősorban nem a külső dolgoktól függ, hanem attól, hogy belül békességem van-e Istennel, mert akkor a külső körülmények nem fogják ezt a békét felborítani, megszüntetni. Lehet, hogy a napot, vagy a holdat felhők takarják, de azért mindkét égitest ott van mögötte az égen.

Mi már nem vagyunk úgy, mint régen, az Éden kertjében a bűneset előtt, amikor az ember szinte együtt lélegzett Istennel. Kiszakadtunk ebből az édeni állapotból. Ezt az állapotot már csak egyetlen úton lehet végleg rendezni és az eredeti állapotába visszahozni, úgy, hogy Jézus életére és halálára, feltámadására és jelenlétére IGEN-t mondunk. Akkor helyreáll a régi kapcsolat, Isten visszaadja nekünk az Ő békességét. Megtehet-e ezt már veled a mi Istenünk? Engedted-e már neki, hogy helyreállítsa e megtört kapcsolatot? Egy csöndes percben, amikor van rá lehetőségünk, imádságban is el lehet ezt kérni. Isten úgyis ért minket, nem kell túlbonyolítani. Ne halogasd, ha érted és érzed, mi a békétlenség legfőbb oka, akkor mondd el bátran: Istenem, tudom, hogy sok minden elváltasz Tőled, sokszor nem is figyelek Rád igazán, de köszönöm, hogy azért küldted el Jézust, hogy ha Őbenne hiszek, akkor a szívembe békességet adsz, és együtt elég erősek leszünk ahhoz, hogy az élet viharai is e békesség megélője és továbbadója legyenek. Ámen.

Milyen hát e békesség? Egy kép jutott róla az eszembe: túlcsordul. Mint a pohárban a víz, ha túlöntjük a peremén. Le tudja győzni a körülményeket, ha mások esetleg valamiért nem voltak velünk kedvesek, vagy egy dolgozat miatt aggódunk, vagy valami rosszat hallottunk a tv-ben, vagy félelmetesen láttunk az interneten, higgyétek el Isten békessége erősebb ezeknél. Másrészt az lesz fontos számodra, hogy másokkal is így élj: Isten gyermeke leszel, Isten fiai közül, akikről azt is tudjuk, hogy: „*Boldogok, akit békét teremtenek, mert ők Isten fiaianak nevezetnek.*” (Mt5,9) Tudom, nem könnyű ezt vinni, hordozni,

másokkal is megértetni, de azért higgyétek el, a legszebb küldetés: békeséget adni másoknak. Kicsiben lehet kezdeni ezt is, mint oly sok más dolog is. Előbb bennem legyen béke, azután a családomnak adjam tovább, azután a barátaimnak, az osztályomnak, az évfolyamomnak, az iskolámnak, ahova csak megyek, vigyem, mint lámpást, ami világít és segít a sötétségben lévőeknek.

Ma ezt a gondolatkört szeretném veletek végigjárni, először magunkba tekintve, azután Istenre tekintve, az Ő segítségét elkérni, és ezután majd egymásra tekintve, hogy közös kincsünk

legyen, ami ledönt falakat, összeköt embereket és kisimít ráncokat, redőket. Milyen jó lenne ezt úgy megélni, hogy nem feledkezünk el róla a nehezebb helyzetekben sem! Milyen jó lenne beszélgetni tudni egymással is: milyen nehezebb helyzetek vannak, hogy lehetne ezeket az életünkben kezelni, hogy lehetne komolyan venni Istenünk tanítását a mindennapokban is.

Ő mindannyiunk felett ugyanaz az áldott drága Úr. Ugyanúgy Istene a melletted lévőnek is. Annak is, akit kedvelsz, annak is, akit talán még nem ismersz igazán, ezért nem áll hozzád

még közel. Ő össze szeretne bennünket kapcsolni annak tudatával, hogy testvérei lehetünk egymásnak.

A békesség pedig, amit ajándékba ad, legyen olyan számodra, számunkra, mint egy csatorna, mint egy út, ami elvezet azokhoz is, akiknek még nincs meg a szívében e forrás.

Békesség néktek! – mondta Jézus a tanítványainak. A feltámadott Jézus mondta e szavakat. Ezért ebben a köszöntésben erő rejlik, áldás és lehetőség, amit csak úgy lehet megélni igazán, ha igazán meg merjük osztani azokkal, akik között élünk. Ámen. ■

IFIS korcsolyázás

2024 februárjában – csakúgy, mint tavaly – elmentünk az ifivel a budakalászi jégpályára korcsolyázni. Jégtánc mellett fogócskára és egy pomázcsobánkai fejlesztésű játékra is volt idő. A pár hétig rajtunk lévő lilafoltokkal ellentétben ez maradandó élmény marad.

Boross Réka

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA

Isten gyermekei

...és tudom
majd mind
behullunk végül egy fényekkel átszótt új időbe.
És nincsen tovább – ez már egy másik dimenzió.
A szűrő,
akár egy
kifeszített
háló, és
rajta, mint
törés a
kereszt
a rés:
az Ajtó.

Égi vándor

Talpad majd súrolja a fák csúcsait,
alattad álmodik a jól ismert világ.
Még begombolnád lelked a múltat,
öleljen szorosán, mint testté lett kabát.

Majd így lépkedsz súlytalan, egyre feljebb.
Amott a kopottas templomtorony.
Álmos baglyok néznek rád öntudatlan,
túl tekintve Veled a földi titkokon.

Az út még hosszú lesz, ne félj,
mint testetlen vándor haladsz tovább,
és úgy úsznak alattad megélt napjaid,
akár a fényben elomló füstkarikák.

Abib, a szamárcsikó

Messe Keleten volt egy kedves, teherhordó nőtény szamar. Egy napon kicsikója született. Úgy hívták a kicsinyét, hogy Abib. Abib nagyon erős, vidám, eleven, makrancos és szófogadatlan szamárcsikó volt. Csak az anyukájára hallgatott. Nála megnyugodott. Szamártjétől lecsendesedett.

Már nagyobbacska szamárfiú volt, amikor két férfi jött a házhoz. A szemükben érdeklődést és szeretetet látott. Eloldották az anyja mellől. Kötelet vetettek a nyakára és elindultak vele. Abib – édesanyja meglepetésére – engedelmesen ment velük. Máskor rúgott, harapott és ordított volna, most azonban szót fogadott. Meg is kérdezte az anyukája:

- Miért mész el velük?

Abib így válaszolt:

- Mert olyan békességem van, amit még sohasem éreztem. Tudom, hogy most engedelmeskednem kell. Nagy megtiszteltetésben leszek részem.

- Légy jó! – szólta utána az anyukája. – Isten óvjon az utadon!

Abib gazdáit látta, hogy elviszik a kis szamarat, és megkérdezték:

- Hová viszitek ezt a szamarat?

- Az Úrnak szüksége van rá – felelték azok. Abib meglepődve hallotta, hogy a gazdái nem akadályozzák, hogy elvigyék őt. Mintha csodálat és tisztelet csillogott volna a szemükben, amikor ezt mondták:

- Rendben van. Vigyétek, és vigyázzatok rá! De tudjátok meg, hogy ez a kicsikó nagyon eleven, makacs, soha senkinek sem engedelmeskedett. Csak az anyjára hallgat. Még ember nem ült rajta. Biztosan leveti magáról az Urat is, hacsak nem tesz csodát.

Abib pedig csodálatosképpen szelíden ment a kötőféken. Ünnepléses békesség töltötte be a szívét. Nem is értette, hogy mitől van ez, de a természetét megfékezte valami belső nyugodt erő. Nem makacskodott. Nem ordított az anyja után. Engedelmesen követte a két férfit, aki érte jött.

Hamarosan megérkeztek. A kicsikó hátára ráterítették a kötőseiket, és felült a hátára az Úr. Abib azonban nem vetette

le őt a hátáról. Engedte, hogy kötőféken vezessék és üljön a hátán egy ember. Máskor rúgott, harapott és ugrált volna. Levette volna a hátáról még a kötőseket is, nemhogy az embert. Most azonban békésen viselkedett. Akit hordozott olyan kedves volt és olyan tiszteletet parancsoló, hogy nem tudott neki nem engedelmeskedni.

Egy nagyvárosba mentek. A fővárosba. Abib még sohasem járt ilyen forgalmas helyen. Máskor félt volna, és megmakacsolta volna magát, de most bízott a gazdájában. Emberek álltak az út mentén, és kötőseiket terítették az útra a szamár lába alá. Furcsa volt rájuk lépni. Mégsem makacsolta meg magát Abib, hanem szépen átlépkedett rajtuk. Más emberek palmaágakat metszettek le a fákról és odahintették a lába alá. Abib az ágakon is átlépkedett. A nagyváros felé haladva egyre nagyobb lett a tömeg. Kialtoztak:

- Hozsanna! Áldott, aki jön az Úr nevében! Hozsanna a Magasságban!

Abib máskor megriadt és elszaladt volna ilyen nagy zajban. Most mégis ünnepléses nyugalommal lépkedett. Hirtelen gyerekek szaladtak felé. Kiabáltak, ünnepeltek, előtte ugráltak. Bizony, máskor ordítva menekült volna ilyen nagy lármából, most azonban nem tette.

- Milyen engedelmes kis szamárcsikó! – mondták néhányan.

Voltak, akik megsimogatták. Mások megpaskolták az oldalát. Talán máskor elugrott volna, ám most elfogadta az őt megérintők kedvességét.

Bementek a jeruzsálemi templomig. Nagy tömeg vette körül a szűk utcákon. Mindenki kiabált:

- Hozsanna a Dávid fiának! Hozsanna a magasságban!

Voltak, akik ezt kérdezték:

- Kicsoda ez az ember? Szamárcsikón ül, és mindenki úgy ünnepli, mint egy királyt.

A sokaság pedig mondta:

- Ez Jézus, a galileai Názáretből való próféta. Ő királyok Királya és uraknak Ura! Nézzétek, hogy engedelmeskedik neki ez a kis teremtmény, ez a kis szamárcsikó! Érzitek, hogy akit hordoz, nem más, mint a Teremtője! Engedelmesen hordozza, pedig látszik rajta, hogy még soha ember nem ült a hátán. Isten csodája ez!

Abib nem tudta, hogy mit jelentenek ezek a szavak. Ő csak azt tudta, hogy nagy megtiszteltetés éri és olyan békessége van, mint amit még soha életében nem érzett. Szépen körbehordozta Urát a város emberektől zsúfolt utcáin.

Mikor este hazavitték az édesanyjához, elmesélte, mi történt vele. Anyukája szinte nem akarta elhinni, hogy mindez megtörténhetett az ő kicsi fiacskájával. Pedig így volt. Igaz volt. ■

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2024. február 25. • Kézműves gyermekdelután Pomázon.
2024. március 3. • Presbiter- és főgondnok jelöltek bemutatkozása a pomázi istentiszteleten.
2024. március 10. • Presbiterek és főgondnok választása Pomázon, egyházközségi választási közgyűlésen. Psalmus Kórus szolgálata a Leányfalui Idősek Otthonában.
2024. március 11. • Egyházmegyei canonica vizitáció a pomázi gyülekezeti házban.
2024. március 13. • Teológiai este alkalom Pomázon. Közöttünk szolgált: *Tóth Sebestyén* lelkipásztor.
2024. március 14. • Honvéd sírok megkoszorúzása a pomázi temető kertben.
2024. március 15. • Megemlékezés a Kő-hegyi Petőfi-pihenőnél.
2024. március 23. • Egyházmegyei konfirmandus találkozó a pomázi templomban és gyülekezeti házban. Gyülekezeti nagytakarítás Csobánkán.
2024. március 24. • Presbiterek és az új főgondnok beiktatása és fogadalomtétele Pomázon. Alkalmunkon köszönetet mondtunk az előző ciklusban szolgálatot végző presbitereknek. – Kézműves gyermekdelután Pomázon.
2024. március 27. • Széder-est Pomázon.
2024. március 29. • Passió történetének felolvasása Pomázon.
2024. március 30. • Nagyszombati istentisztelet Pomázon. Közöttünk szolgált: *Bereczky Őrs* lelkipásztor.

TERVEZETT ALKALMAINK:

2024. április 6-7. • Felnőtt konfirmálók csendes hétvégéje.
2024. április 12-14. • Ifjúsági konfirmálók és az ifjúság közötti csendes hátvége. Egyházmegyei ifjúsági találkozó Gödöllőn.
2024. április 13. • Gyülekezeti nagytakarítás Pomázon.
2024. április 17. • Teológiai este Pomázon.
2024. április 27. • Gyermekkirándulás.
2024. május 4. • Gyülekezetünk szolgálóinak és presbiterének napja a leányfalui Ravasz-házban.
2024. május 5. • Anyák napi istentisztelet.
2024. május 11. • Ifjúsági konfirmációi vizsga a pomázi templomban. Presbiteri gyűlés.
2024. május 12. • Ifjúsági konfirmációi fogadalomtétel és úrvacsorai közösség a pomázi templomban.
2024. május 16. • Urunk Jézus mennybemenetelének napján ünnepi istentisztelet és felnőtt konfirmáció a pomázi templomban.
2024. május 19. • Pünkösdi istentisztelet úrvacsorai közösségben.
2024. május 20. • Pünkösdi istentisztelet úrvacsorai közösségben. Gyülekezeti ebéd és nap a csobánkai imaház kertjében.

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2024. január 16-án elhunyt **Dancs Barnabásné** testvérünk, temetése 2024. február 29-én volt református temetőnkben.
2024. február 14-én elhunyt **Balogh Zoltánné** (†56) testvérünk, temetése 2024. március 14-én volt református temetőnkben.
2024. február 16-án elhunyt **Görgös Tibor** (†67) testvérünk. Megemlékezésünket 2024. március 12-én tartottuk Pomáz város ravatalozójában.
2024. március 2-án elhunyt **Kormos Roland** (†38) testvérünk, temetése 2024. március 14-én volt a csobánkai temetőben.
2024. március 8-án visszaadta lelkét Teremtő Urának TOLNAY PIROSKA néni (†101). Temetése 2024. április 11-én volt a pomázi református temető kertben.
Isten vigasztalását kérjük a gyászoló családoknak!

**Gyülekezeti újságunk
következő száma várhatóan
2024. június 23-án jelenik meg.**

TEOLÓGIAI ESTÉK

A „Teológiai esték” sorozat soron következő, 2024. március 13-i alkalmát TÓTH SEBESTYÉN beosztott lelkipásztorunk tartotta a teológiai esztétika témakörében. Az Isten gyönyörűsége címmel megtartott előadás hitünk nem verbális megjelenésére irányította figyelmünket, és abban kívánt segítséget nyújtani, hogy jobban megértsük az Úristen munkálkodását a művészeteken keresztül is, hogy hogyan szólít meg érzék szerveinken keresztül bennünket, és hogyan kapcsolódik össze teológia és esztétika.

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai

Református Társegyházközség lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1., **Telefon:** 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke út 9.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: www.pomaz.reformatus.hu

Facebook: facebook.com/pomazcsobankareformatus

Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 11784009-2222253-00000000

Csobánka: 11784009-2222260-00000000

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor

(e-mail: nyilas.zoltan@reformatus.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter,

Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila

(e-mail: puskas.attila.dr@gmail.com; Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor

(e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)

*Megjelenik kéthavonta 400 példányban,
gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben.*

Adományokat köszönettel elfogadunk.

Kalmár Ilona és
Mesterné Lenkey Jutka
köszöntése

Március 15-i koszorúzás
a Kő-hegyen

TÍZ ÉVES A KIRÁNDULÓ KÖR

Február 25-i istentiszteletünkön az 1Móz 2,2-3 igéivel adtak hálát Urunknak, Istenünknek az idén tíz éves Kiránduló kör vezetői, *Kalmár Ilona* és *Mesterné Lenkey Jutka* a túrakör megalakulásáért és működéséért. Beszámoltak arról, hogy a környező pilisi hegyek tájait bejáró csapat a túrákon nemcsak a testi felüdülést keresi és a bejárt tájakban gyönyörködik, elmélyedve Isten teremtett világának szépségében, hanem a lelki feltöltődésre is hangsúlyt helyez: Igét olvasnak, imádkoznak és énekelnek (vezérénénkük a „Vezess, Jézusunk, veled indulunk” c. dicséret). Túrázás közben bensőséges beszélgetéseket folytatnak, és minden kirándulás egy szerény agapéval zárul. Több mint száz túrát szerveztek már, melyeken 10-15-en vesznek részt a túrakör tagjai. Kiemelték az évenként megtartott március 15-i Kő-hegyi kirándulást, amelyen a gyerekekkel és szüleikkel együtt mennek fel a Petőfi-pihenőhöz ünnepi megemlékezésre. A Kiránduló kör elmúlt tíz évét egy nagy méretű tablóra elhelyezett fotómontázzsal mutatják be, melyet a gyülekezeti ház nagytermében helyeztek el. Nyilas Zoltán esperes úr a 25. Zsoltár igéivel köszöntötte a túrakör vezetőit és tagjait.

ÁLDÁS

Az Úr Jézus Krisztusnak kegyelme, Istennek szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal! Ámen.